

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

YILLIK DERS İÇERİKLERİ

•1. SINIF

- YILLIK DERSLER

HZY101 ANAYASA HUKUKU (4+0) 4 AKTS: 10

Anayasa Hukuku dersinde; Anayasa hukukunun hukuk içindeki yeri, Anayasacılığın gelişimi, doğal hukuk ve Anayasacılık, Anayasa türleri, Anayasa hukukunun kaynakları, devlet şekilleri ve özellikleri, Anayasaların yapılması ve değiştirilmesi, siyasal iktidar, seçim ve seçim sistemleri, siyasî partiler, yasama, yürütme, yargı erkleri ve hükümet sistemi konuları ile birlikte Osmanlı Dönemi Anayasal gelişmeleri, Türk Anayasa Hukukunun gelişim süreci; 1876 Anayasası, 1909 Anayasa değişikliği, 1921, 1924 ve 1961 Anayasaları, 1982 Anayasası'nın genel esasları ve devlet örgütlenmesi açısından temel düzenlemeler, temel hak ve özgürlüklerin korunması, devletin temel nitelikleri, 1982 Anayasası'na göre yasama, yürütme ve yargı organlarının düzenlenişi ve aralarındaki ilişkiler, olağanüstü yönetim usulleri, yargı erki, Anayasal yargı konuları ve Anayasada düzenlenmiş bulunan diğer kurumlar incelenmektedir.

HZY103 MEDENİ HUKUK (4+0) 4 AKTS: 10

Medeni Hukuk dersinde; kişiyi temel alan ve soyut bir metotla inceleme konusu yapan Kişiler Hukuku kapsamında hak sahibi olan kişilerin türleri, hak elde etme ve hukuki işlem yapma yeteneklerine yönelik ehliyetleri, kişisel durumları, hısımlık ilişkileri, ikametgahları ile olan bağlantıları, kişiliğin başlangıcı, sona ermesi ve korunması konuları işlenmektedir. Haklara ve borçlara sahip olabilen özne konumundaki kişilere, bu kişilerin maddi ve manevi varlıklarına, ilişkilerine dair temel hukuk bilgisi anlatılmaktadır. Gerçek ve tüzel kişilerin varlık kazanmaları, kişiliğin korunması, haklara ve borçlara sahip olma ve bizzat hak ve borçlar edinebilme iktidarı, adları, yerleşim yerleri ve gerçek kişilerin hısımlık ilişkileri, kişiliklerinin sona ermesi ile ortaya çıkan tüm hüküm ve sonuçlar da Kişiler Hukuku kapsamında bu derste incelenen diğer konu başlıklarıdır. Öte yandan nişanlanmadan başlayarak evlenme, evliliğin genel hükümleri (evlilik birliğinde eşlerin hak ve yükümlülükleri, eşlerin kişisel durum statüsü, eşlerin hukukî işlemleri, evlilik birliğinin korunması, eşler arasında yasal mal rejimi), evliliğin geçersizliği (evliliğin yokluğu, mutlak-nisbî butlanı), boşanma, velayet, ana baba ile çocuklar arasındaki hukuki bağ, aile üyeleri arasındaki ilişkiler ve bu kavramlardan kaynaklı yetki konuları ile birlikte genel olarak aile ilişkileri ise Aile Hukuku kapsamında incelenmektedir. Soybağı, evlat edinme, velayet ve vesayet ise derste incelenen diğer konu başlıklarıdır.

HZY105 ROMA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 6

Kamu Hukuku ve Özel Hukuk ayrımına dayanan antik Roma'nın hukuk sisteminin incelendiği Roma Hukuku dersinde, Roma Hukukunun temel kavramları, günümüz hukuk kavramları ile olan ilişkileri göz önünde bulundurularak ele alınmakta; özellikle Avrupa ülkeleri başta olmak üzere modern hukuk sisteminin bütününe doğrudan etkileyen ve temelini oluşturan Roma Hukukunun kamu hukuku ve özel hukuk kavram ve ilkeleri, bu ilke ve kavramların günümüz modern hukuk sistemlerine etkisi ve geçirdiği değişimler, hak kavramı ve çeşitleri, medeni yargılamaya ilişkin esaslar incelenen başlıca konular arasında yer almaktadır.

HZY107 HUKUK BAŞLANGICI (2+0) 2 AKTS: 6

Hukuka giriş niteliği taşıyan bu derste, hukuk kuralları ve diğer sosyal düzen kuralları incelenmekte ve karşılaştırması yapılmaktadır. Pozitif hukukun kaynakları, hukuk kurallarının çeşitleri, uygulanması, hukuk kurallarının taşınması gereken özellikler, hukuk kurallarını yorumlamada kullanılan yöntemler, hukuk kurallarının zaman ve yer bakımından uygulanması; aynı zamanda hukuk kurallarının anlam bakımından uygulanması, hukuki problemin tespiti, yorumlanması, analizi

ve değerlendirilmesi, hukuki problemin çözümü, kanunlaştırma hareketleri ve belli başlı kanunlaştırma örnekleri bu ders kapsamında ele alınmaktadır. Hukuki ilişki kavramı, hak kavramı ve çeşitleri, hukuki eylemler ve işlemler bu ders kapsamında anlatılan diğer başlıca konuları oluşturmaktadır. Derste ayrıca kamu ve özel hukuk ayrımı, bu ayrım bağlamında hukukun kollara ayrılışı ve üst sınıflarda görülecek olan derslere ilişkin genel bilgiler de verilmektedir.

HZY109 İKTİSAT (2+0) 2 AKTS: 5

Ekonomi biliminin temel kavramlarının anlatıldığı bu derste öncelikli olarak mikro ekonomik sistem incelenmekte olup bu kapsamda, arz ve talep kavramları, üretim faktörleri, fiyat teorisi, arz ve talep esnekliği, marjinal fayda, azalan verimler kanunu, örümcek ağı teoremi gibi mikro ekonomik sistemin temel kavramları ele alınmaktadır. Mikro ekonomik sistemin ardından makro ekonomik sistem incelenmekte olup bu kapsamda da makro ekonomik kavramlar (SMH, GSMH vs.) ve hesaplama yöntemleri, özelleştirme, globalleşme, enflasyon, devalüasyon, stagflasyon, para politikası, maliye politikası, Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ticaret Örgütü (WTO) gibi uluslararası ekonomik organizasyonlar konuları ele alınmaktadır.

HZY111 DEVLET TEORİSİ (2+0) 2 AKTS: 5

Hukuk-Devlet arasındaki yakın ilişkinin önemine dayanan bu ders kapsamında devletin tanımı, ülke, insan ve iktidar gibi temel unsurları ile bu unsurlara ait ulus, millet, egemenlik, meşruluk, yönetim biçimleri gibi alt kavramlar; pre-modern çağlardan itibaren devletin gelişimi ve modern devletin ortaya çıkışı, modern devlet teorileri, modern devlet ve hak ve hukuk kavramları arasındaki ilişki incelenmektedir. Ayrıca bu ders kapsamında, devlet kavramı ve devletin unsurları, devletin kökenine dair teoriler, devlet şekilleri, modern devletin doğuşu ve kapitalizm, modern devlet ve temel işlevleri: mutlakiyetçilik ve ulus devlet, modern devletin belirlenme süreci: monarşi, cumhuriyet, demokrasi, liberalizm, marksizm, faşizm, küreselleşme ve devletin dönüşümü konuları da ele alınmaktadır.

- 1. YARIYIL (GÜZ DÖNEMİ)

GME100 GENEL VE MESLEKİ ETİK (2+0) 2 AKTS: 2

Erdemli hukukçunun sahip olması gereken etik kurallarının incelendiği bu ders kapsamında ahlak, erdem ve etik kavramları incelenmekte olup bu kavramların ulusal ve uluslararası mevzuat ve belgelerde çizilmiş kapsamı, yine ulusal ve uluslararası yargı içtihatlarıyla birlikte incelenmektedir. Böylece daha adil bir yargılamanın nasıl sağlanacağına ilişkin saptamalar bu ders kapsamında incelenecek konulardandır.

TDP101 TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJESİ-I (1+0) 1 AKTS: 1

Üniversite ile toplum arasındaki bağları güçlendirmek, toplumsal konulara duyarlı ve toplumsal sorumluluk bilincine sahip öğrenciler yetiştirmek amacıyla toplumun güncel sorunlarını belirlemek ve bu sorunların çözümü için projeler hazırlamak, bilimsel nitelikli toplantılara konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılmak dersin kapsamını oluşturmaktadır.

TURK101 TÜRK DİLİ-I (2+0) 2 AKTS: 2

Türk Dili-I dersi kapsamında dünya dil grupları, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri, Türkçenin yayılma alanları, Türkçede noktalama işaretleri, yazım kuralları, Türkçenin ses özellikleri, Türkçede ses olayları, dilekçe, yazılı anlatım ve anı türleri konuları ele alınmaktadır.

YBDİ101 İNGİLİZCE-I (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste başlangıç seviyesinde İngilizce gramer bilgileri verilmekte ve pratik çalışmalar yapılmaktadır. Kelime bilgisi (vocabulary), fiiller (verbs), isimler (nouns), zamanlar (times) bu derste öğretilen başlıca konulardır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD113 SİYASİ TARİH (2+0) 2 AKTS: 2

Siyasi Tarih dersi ulusların ve devletlerin geçmişten günümüze kadar süregelen yolculularını konu alır. Aynı zamanda tarihe yön veren gelişmeler ve olaylar ders kapsamına dâhil edilmiştir. Kapsamın geniş olması ve siyasi gelişmelerin çokluğu sebebiyle, bu dersin konu bakımından sınırlandırılması kaçınılmazdır. Bu bağlamda belirli bir coğrafyada ve/veya belirli bir zaman diliminde yaşanan siyasi olayların incelenmesi bu dersin konusunu oluşturmaktadır. Böylelikle Feodalizm, Fransız Devrimi, Endüstri devrimi, Birinci ve İkinci Dünya Savaşları, Soğuk Savaş gibi olaylar bu dersin kapsamına giren başlıca konular olarak incelenmekte olup kavramsal çerçevede ise eski Yunan ve Roma, orta çağın iktisadi yapılanması, feodalite, feodalitenin kurumları ve bozulma süreci, kapitalizmin kurumları, Sanayi Devrimi ve sonuçları, modern dünya sisteminin oluşması ve çağdaş ekonomiler ele alınmaktadır.

HSD115 SOSYOLOJİ (2+0) 2 AKTS: 2

Toplumbilimi olarak da bilinen sosyoloji dersinde bu alana ilişkin temel kurallar anlatılmaktadır. Hukuk sosyolojisi ayrı bir ders olarak okutulduğundan seçimlik bir ders olan sosyoloji dersinde genel nitelikteki bilgilere yer verilir. Bu bilgiler arasında sosyolojinin bir bilim olarak ortaya çıkışı başta olmak üzere, sosyolojinin temel kavram ve kuramları, toplumsal yapı ve kültürel örüntülerin analizi incelenmektedir. Ayrıca; sosyolojide kullanılan araştırma yöntem ve tekniklerine de derste yer verilmektedir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülke örneklerinden hareketle, Türkiye'de kültür, toplumsal tabakalaşma, birey-toplum ilişkisi ve farklı toplumsal eşitsizlikler konularına karşılaştırmalı bir bakış açısıyla değinilmektedir.

HSD117 ETKİLİ VE GÜZEL KONUŞMA TEKNİKLERİ (2+0) 2 AKTS: 2

Etkili ve güzel konuşmayı öğretmeyi amaçlayan bu derste sözcüklerin anlam bütünlüğü içinde kullanılması, vücut dili, ses teknikleri gibi temel konular anlatılmakta; dilin tanımı, gelişimi, Türkçe'nin sesleri (fonetik); anlatım bilgisi, nefes, ses organları, vurgu, ulama, tonlama, protokol konuşması, bilgilendirme konuşması, hazırlıksız konuşmak, nefes teknikleri, anlaşılır ses çıkarma (boğumlanma), heceleri doğru vurgulayabilme, düzgün cümle kurma, konuşmaları vücut diliyle destekleme ve etkili konuşma planını yapma (sunuş) becerileri kazandırılmaktadır.

HSD119 TOPLUMSAL CİNSİYET VE HUKUK (2+0) 2 AKTS: 2

Cinsel kimliklerin oluşmasında, kabulünde ve yeniden üretilmesinde egemen toplumsal etkiye vurgu yapan Toplumsal Cinsiyet kavramını merkeze alan derste, toplumsal cinsiyetin hukuksal süreçlerdeki işleyişi ele alınmaktadır. Derste toplumsal cinsiyet kavramı, egemen ideolojinin cinsel kimlikler üzerindeki baskısı gibi konuların bir üst yapı kurumu olan hukukta da üretilip üretilmediği veya buna yönelik tartışmaların içerikleri somut örnekler de göz önünde bulundurularak ayrıntılı bir şekilde tartışılmaktadır.

HSD121 FOTOĞRAF (2+0) 2 AKTS: 2

Ders kapsamında öncelikle sanat ve sanata dair bazı temel bilgiler işlenerek sanatın insan hayatındaki yeri ele alınmaktadır. Akabinde temel fotoğrafçılık konuları ve fotoğrafik anlatım dilini oluşturan öğeler, görüntü üretimi, fotoğraf, kamera ve film, ışık ve ışık ayarları, stüdyo fotoğrafı, filtre ve flaş kullanımı, siyah beyaz ve renkli fotoğraf bunun yanında gelişmiş olan bilgisayar programları gibi önemli noktalar açıklanmakta ve son olarak da çeşitli uygulamalar yapılarak sanatsal kompozisyon ve yaratının gelişimi gibi öğeler üzerinde durulmaktadır.

HSD123 MANTIK (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste doğru düşünmenin kurallarının ve düşüncüyü doğru ifade etmenin öğretilmesiyle birlikte düşünmede yanlışla düşmekten koruyacak becerilerin kazandırılması hedeflenmekte; mantık konuları ve kavramları ile mantık tarihi hakkında bilgilendirme yapılması planlanmaktadır. Ders kapsamında;

mantık kavramı, akıl yürütme çeşitleri, aklın ilkeleri, mantığın konuları, mantık tarihçesi, kavramlar mantığı, önermeler mantığı, kıyas, mantığın uygulama alanları, mantık felsefesi gibi konu başlıkları ele alınmaktadır.

- 2. YARIYIL (BAHAR DÖNEMİ)

TDP102 TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJESİ-II (1+2) 2 AKTS: 2

Üniversite ile toplum arasında bağları güçlendirmek, toplumsal konulara duyarlı ve toplumsal sorumluluk bilincine sahip öğrenciler yetiştirmek amacıyla toplumun güncel sorunlarını belirlemek ve bu sorunların çözümü için hazırlanan projelerde saha çalışmalarını yapmak, derste edinilen bilgilerin deneyime ve pratiğe aktarılması ve proje ekiplerinde beceri geliştirmeye yönelik çalışmalarda bulunmak dersin kapsamını oluşturmaktadır.

TURK102 TÜRK DİLİ-II (2+0) 2 AKTS: 2

Ders kapsamında Türkçede vurgu (sözcük vurgusu, grup ve cümle vurgusu), sözcükte yapı (kök, ek kavramları, çekim ekleri, gövde kavramı, yapım ekleri), cümle bilgisi (öğeler, cümle çeşitleri, doğru cümle), anlatım biçim ve teknikleri ve anlatım bozuklukları (anlama dayalı anlatım bozuklukları, yapıya dayalı anlatım bozuklukları) temel konuları ele alınmakta; eleştiri, özeleştiri, sohbet (söyleşi), deneme ve diğer yazı türlerinde yazma çalışması yapılmaktadır.

YBDİ102 İNGİLİZCE-II (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste orta seviyede İngilizce gramer bilgileri verilmekte ve pratik çalışmalar yapılmaktadır. Kelime bilgisi (vocabulary), fiiller (verbs), isimler (nouns), zamanlar (times) bu derste incelenen başlıca konulardır.

ORTAK SEÇMELİ DERSLER

GOS112 TEMEL SPOR UYGULAMALARI (1+1) 0 AKTS: 1

Temel Spor Uygulamaları dersi ile sportif faaliyetlere altyapı oluşturulması hedeflenmekte olup öğrencilerin kendilerini tanımaları ve motor yeteneklerinin sınırlarını keşfetmeleri üzerinde durulmaktadır. Ders kapsamında öğrencilerin bilişsel ve fiziksel gelişimine katkı sağlanmaktadır.

GOS118 SAĞLIKLI YAŞAM VE SPOR (1+1) 0 AKTS: 1

Ders kapsamında; sağlıklı yaşam, spor ve temel egzersiz konularında teorik ve pratik bilgiler verilmektedir. Sağlıklı birey ve toplum için egzersiz ve sporun önemi üzerinde durularak öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişiminin sağlanması hedeflenmektedir.

GOS122 SANAT TARİHİ (1+1) 0 AKTS: 1

Ders kapsamında; Tarih çağları, Türk sanatı, Batı sanatı, Çağdaş Türk sanatı ve sanat akımları incelenmekte olup dönemlere ait eserlerin ikonografik ve plastik çözümlemesini yapma yeterliliğinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Sanat ve Sanat Tarihi ile ilgili temel kavramlar, Anadolu Uygarlıkları, Yunan Sanatı, Roma Sanatı, Ortaçağ Sanatı, Gotik Sanat, Rönesans Sanatı, Maniyerizm, Barok Sanatı, Çağdaş Sanat Akımları, Türk Sanat Tarihi, Çağdaş Türk Sanat Tarihi, sanat ve sanat tarihi ile ilgili temel kavramlar, Anadolu uygarlıkları sanatının incelenmesi, Yunan ve Roma sanatının incelenmesi, erken ortaçağ ve Ortaçağ Avrupa sanatının incelenmesi, Rönesans sanatına giriş, Rönesans sanatı, Maniyerizm dönemi sanatı ve Barok dönemi sanatının incelenmesi, Neoklasisizm, romantizm, realizm sanat akımlarının incelenmesi, empresyonizm, ekspresyonizm, kübizm, sürrealizm sanat akımlarının incelenmesi, çağdaş Türk sanatında resim ve mimari, Türk sanatında mimari konuları ele alınmaktadır.

GOS123 MÜZİK (1+1) 0 AKTS: 1

Müzik dersi içerisinde öncelikle müzik bilgileri ve terminolojisi hakkında temel bilgiler işlenmektedir. Daha sonraki derslerde Türk Musikisi ve alt başlıkları olan Halk Müziği ile Klasik Türk müziğini teşkil eden temel unsurlar üzerinde durulup bu unsurların daha iyi anlaşılması için çeşitli dönem ve isimlere ait dinlemeler yapılmasıyla, kişilere ve dönemlere ait sunumlarla ders desteklenmektedir. Son olarak Batı Müziği ve dönemleri ile bazı alt türlere ait kavramlar öğretilmekte ve çeşitli konser ve özel gösterilerin (Bale ve Opera gösterileri vb. Senfoni Konserleri vb.) videoları izletilerek kavramların daha net bir şekilde öğretimi sağlanmaktadır. Ders kapsamında ayrıca Türk Müziğinin dünya müzikleri ile ortak noktaları ve ayrıştığı yerler üzerinde de durulmaktadır.

GOS124 HALK OYUNLARI (1+1) 0 AKTS: 1

Halk Oyunları dersinde üniversite eğitimi alan öğrencilerimizin Milli kültürünü daha yakından tanıması ve Türk halkoyunları oynayarak (farklı yöre oyunlarını ezgi ve ritim eşliğinde) sosyalleşmesi amaçlanmaktadır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD114 SİYASET BİLİMİ (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında siyaset bilimi ile ilgili temel kavramların aktarılması, siyasetin önemli konu başlıkları olan devlet, iktidar, meşruluk, demokrasi, siyasal sistemler, siyasal ideolojiler, siyasi partiler ve politik kültür hakkında bilgi verilmesi hedeflenmektedir. Derste, siyaset biliminin temel unsurlarının etraflıca anlaşılabilmesi ve öğrencilere tarihi bir perspektif sunulabilmesi adına, devlet ve iktidar, siyaset ve toplum ilişkileri, siyasal katılım, siyasal davranışlar ve güçler, siyasal yapı ve kurumlar ile ideolojiler, devlet ve siyasal sistemler, demokrasi; demokrasi tanımı ve modelleri, siyasi ideolojiler, küresel politika, ulus-altı politika, ekonomi ve toplum, siyasi kültür, siyasal katılım, oy kullanma, siyasi partiler ve gruplar temel konuları incelenmektedir.

HSD116 SOSYAL PSİKOLOJİ (2+0) 2 AKTS: 2

Hukukun oluşumunda ve uygulanmasında sosyal psikolojinin önemine değinilen bu dersin içeriğini genel olarak sosyal psikolojinin tarihi, toplumsal etmenlerin birey üzerindeki etkileri, grup davranışı, toplumsal algı, toplumsal etki ve uyumluluk, toplumsal kalıplar, önyargı ve ayrımcılık, kişiler arası ilişkiler ve grup dinamikleri oluşturmaktadır. Sosyal psikolojinin doğduğu tarihsel bağlam ve ideolojik çerçeve, bilimsel paradigmanın yanı sıra alanın temel araştırma konuları olan; sosyal etki, gruplar arası ilişkiler ve atıflar ders bağlamında incelenmektedir. Ayrıca, sosyal psikolojide araştırma yöntemleri: nicel ve nitel bakış, sosyal psikolojide güncel araştırmalar derste incelenen temel konulardır. Ek olarak sosyal psikoloji için görece yeni olan araştırma konularına da yer verilmektedir. Öğrencilerin temel hukuk bilgilerine entegre biçimde sosyal psikoloji kavramlarını öğrenmesi dersin temel amacıdır.

HSD118 ADLİ YAZIŞMA (2+0) 2 AKTS: 2

Bir dava dilekçesinin hazırlanması, mahkeme kararlarının kaleme alınması ve diğer yazışma örneklerinin hazırlanması dersin temel konularını oluşturmaktadır. Bu bağlamda, adli yazışmanın niteliği ve kapsamı, resmî dilekçelerin hazırlanması, adli dilekçelerin hazırlanması, resmî dilekçe örnekleri, dava dilekçesi örnekleri, icra ve iflas hukukuna ilişkin adli yazışma örnekleri, iddianame örnekleri, idari yargı dava dilekçesi örnekleri, adli kararların kaleme alınması ve adli karar örnekleri gibi konular ele alınmaktadır.

HSD120 BEDEN DİLİ VE İLETİŞİM BECERİLERİ (2+0) 2 AKTS: 2

Kişiler arası iletişimin tanımı, iletişim modeli, iletişim unsurları ve özellikleri, etkili dinleme ve geri bildirim, kişiler arası iletişimi engelleyen etkenler (kaynak, kanal, alıcı, vb.), iletişimi kolaylaştıran etkenler, duyguların iletişimde rolü ve kullanılması, iletişimde çatışma ve önlenmesi ile iletişim uygulamaları dersin kapsamını oluşturmaktadır.

HSD122 FELSEFE (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders, felsefenin temel kavramlarını ve alt araştırma alanlarını temel soru ve problemlerini öğretmekle birlikte, öğrencilerin kritik etme eleştirel düşünme becerilerini geliştirerek felsefeyi öğrenmekten ziyade felsefe yapmayı öğrenmelerini amaçlamaktadır. Ders kapsamında felsefe nedir, felsefenin diğer bilimlerle ilişkisi, felsefenin alanları, epistemoloji, bilim felsefesi, metafizik, etik, siyaset felsefesi, estetik, din felsefesi gibi konu başlıkları ele alınır.

HSD124 HUKUK METODOLOJİSİ (2+0) 2 AKTS: 2

Ders, hukukun bir sosyal bilim olarak var oluşunu, yıllar boyunca norm oluşturma ve uygulama konusunda ortaya çıkan metodlar ve günümüz uygulamasında bu yöntemlerin uygulanması içeriğine sahiptir. Bu dersin amaçları, sosyal bilimlerden olan hukuk bilimine dair gerek norm oluşturma, gerekse normu uygulama aşamasında gözetilmesi gereken metodları ve bunların uygulanması tekniklerini öğrenciye kazandırmaktır. Ders kapsamında Hukuk Nedir? ,Hukukun Sosyal Bilimler İçindeki Yeri, Hukukun Bilimselliği ve Hukukun Diyalektiği, Hukuk Mantığının Araçları: Tümden Gelim-Tüme Varım, Hukuk Kurallarının Yapısal Özellikleri ve Hukukun Yazılı Olmayan Yürürlük Kaynağı: Örf ve Adet, Hukuki Olaylara Hukuk Metodolojisinin Uygulanması, Olay ve Olayın Özetlenmesi gibi konu başlıkları ele alınır.

• 2. SINIF

- YILLIK DERSLER

HZY201 İDARE HUKUKU (3+0) 3 AKTS: 8

İdare kavramı, Kamu idaresi, özel idare, organik ve fonksiyonel anlamda idare, İdare hukukunun tanımı, özellikleri, doğuşu, kaynakları, bölümleri, idari teşkilata hâkim olan ilkeler, merkezden yönetimin başkent ve taşra teşkilatı, merkezi idareye yardımcı olan başkentteki kuruluşlar, mahalli idareler, hizmet bakımından yerinden yönetimler, idari işlemlerin tanımı, özellikleri ve türleri, bireysel idari işlemlerin türleri ve unsurları, idari işlemlerin hukuka aykırı olması ve sonuçları, idari işlemlerin yürürlüğe girmesi, icrası ve sona ermesi, İdarenin düzenleme yetkisi ve düzenleyici idari işlemler, İdarenin yaptırım uygulama yetkisi bu ders kapsamında incelenen konuların bir bölümünü oluşturmaktadır. Ders kapsamında ayrıca idari sözleşme kavramı, türleri, idari sözleşmelerin akdedilmesi ve şekli, idari sözleşmelerin uygulanması, sona ermesi ve idari sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümlenmesi, kamu hizmeti kavramı, unsurları, ilkeleri, kurulması ve kaldırılması, kamu hizmetlerinin işletilmesi usulleri (emanet usulü, imtiyaz usulü, iltizam usulü ve diğer usuller), kolluk kavramı, idari ve adli kolluk ayrımı, kolluk tedbirleri, kamu görevlisi kavramı, kamu görevlilerinin türleri, devlet memurluğunun özellikleri, memurluğa giriş, memurların hakları, memurların tabi olduğu yasaklar, memurların hukuki sorumluluğu ve memurluğun sona ermesi, memurların ceza ve disiplin soruşturması, kamu malı kavramı, kamu mallarının çeşitleri, kamu malı niteliğinin kazanılması ve kaybedilmesi, kamu malları, idarenin mal edinme usulleri ve kamulaştırma, idarenin alacakları, borçları, tahsil ve ödeme yöntemleri, idarenin kusurlu ve kusursuz sorumluluğu, idarenin sorumluluğunun şartları ve zararın tazmini, idarenin siyasi, idari ve bağımsız organlar tarafından denetlenmesi konuları işlenmektedir.

HZY203 BORÇLAR HUKUKU GENEL HÜKÜMLER (4+0) 4 AKTS: 10

Özel hukuk alanının temel derslerinden olan borçlar hukukunda; borç kavramı, icap, kabul, muvazaa, iradeyi sakatlayan haller (hata, hile, ikrah), gabin, borç ilişkisinin başlaması (borcun doğumu) ve

sona ermesi, ifa, ifa engelleri ve temerrüt incelenmekte olan temel konulardır. Borçlar hukukunun genel kavramları, borcun doğumu; borç ilişkisi doğuran hâller (hukuki işlemde doğan borçlar, kanundan doğan borçlar, sebepsiz zenginleşmeden doğan borçlar), borçların ifası ve ifanın yerine getirilmemesi, borç ilişkilerinde özel durumlar, borcu sona erdiren sebepler, haksız fiil sorumluluğu, kusur sorumluluğu, kusursuz sorumluluk (tehlike sorumluluğu), müteselsil sorumluluk, maddi ve manevi tazminat kavramları, sebepsiz zenginleşme, şart kavramı, alacağın temliki ve borcun nakli de bu ders kapsamında incelenen başlıca konulardandır.

HZY205 CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER (4+0) 4 AKTS: 10

Ceza Hukuku Genel Hükümler, haksızlık teşkil eden bir fiil olarak suçun ve suç karşılığında uygulanan/uygulanacak olan ceza hukuku yaptırımlarının incelendiği ders bütünüdür. Ceza hukuku genel hükümlerin, suç teorisi ve yaptırım teorisi olmak üzere iki alt başlığı bulunmaktadır. Ders kapsamında öncelikle ceza hukukuna yönelik genel bilgiler verilmekte daha sonra ise suç teorisine ilişkin açıklamalara geçilmektedir. Bu açıklamalar öncelikle suçun tarifıyla başlamakta daha sonra ise suçun kanunilik unsurunun, maddi unsurlarının, manevi unsurlarının ve hukuka aykırılık unsurunun incelenmesine geçilmektedir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun sisteminde kusurluluk, suçun bir unsurunu oluşturmadığı için ve işlenen suç dolayısıyla kişi hakkında verilen bir kınama yargısını ifade ettiği için suçun unsurları arasında ele alınmamaktadır. Bu nedenle bu ders kapsamında suçun unsurlarının incelenmesine müteakip kusurluluk konusu ayrıca ele alınmaktadır. Suçun unsurlarının ve kusurluluk konusunun incelenmesinden sonra suçun özel görünüş şekilleri yani suça teşebbüs, suça iştirak ve suçların içtimaı konuları incelenmektedir. Bu konuların da incelenmesiyle birlikte suç teorisine ilişkin açıklamalar sona ermektedir. Yaptırım teorisi için öncelikle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndaki ceza hukuku yaptırımlarının türleri hakkında genel bilgi verilmektedir. Buna göre 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun sisteminde; ceza hukuku yaptırımları cezalar ve güvenlik tedbirleri şeklinde ikiye, cezalar da kendi içerisinde hapis ve adli para cezası şeklinde yine ikiye ayrılmaktadır. Bu kapsamda öncelikle yaptırımların amaçları hakkında bilgi verilmekte; daha sonra ise hapis ve adli para cezası incelenmektedir. Güvenlik tedbirlerinin de incelenmesinden sonra bir suç işleyen kişiye bu suç nedeniyle uygulanacak ceza hukuku yaptırımlarının türlerinin ve gerekiyorsa miktarının tespitinin nasıl yapılacağı, cezanın belirlenmesi ve bireyselleştirilmesi incelenmektedir. Nihayet 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda genel hükümler kitabının son hükümlerini oluşturan dava ve ceza ilişkisini düşüren sebeplerinin ve ön ödeme müessesesinin de incelenmesiyle birlikte ceza hukuku genel hükümlerine ilişkin yapılması gereken açıklamalar tamamlanmaktadır.

HZY207 ULUSLARARASI HUKUK (3+0) 3 AKTS: 8

Uluslararası hukukun temel kavramlarının, sujelerinin ve kaynaklarının ele alındığı bu derste; uluslararası hukukun kapsamı ve dayanağı ile sujeleri, Devlet ve uluslararası örgüt kavramları, Birleşmiş Milletler, uluslararası hukukta kuvvet kullanımı ve Uluslararası Adalet Divanı, uluslararası hukukun kaynakları, antlaşmalar hukuku, uluslararası teamül hukuku, uluslararası hukukta uyuşmazlıkların barışçıl çözüm yolları, uluslararası yargı organları, uluslararası ceza hukuku, diplomatik ilişkiler ve konsolosluk ilişkileri, uluslararası hukukun mekansal kuralları, uluslararası sular ve deniz hukuku konuları detaylarıyla incelenmektedir.

HZY209 TÜRK HUKUK TARİHİ (2+0) 2 AKTS: 6

Türk hukukunun yazılı ve yazılı olmayan kaynaklarının ve geçmişinin kendi şartları içinde daha iyi bir biçimde anlaşılabilmesi için gerekli olan bilgilerin incelendiği bu derste; hukuk sistemleri, temel kavramlar, hukuk kuralları, hukukun çeşitli alanları İslam öncesi eski Türk devletleri dönemi ve İslam sonrası dönem özelinde anlatılmaktadır. Bu kapsamda Türkiye toprakları üzerinde uzunca bir süre yürürlükte kalmış ve uygulanmış olan Osmanlı hukukunun özellikle üzerinde durulmaktadır. Bu bakımdan ders kapsamında Osmanlıda toprak sistemi, zimmîlerin durumu, vakıflar, miras hukuku sistemi gibi konular da incelenmektedir.

HZY211 HUKUK FELSEFESİ VE SOSYOLOJİSİ (2+0) 2 AKTS: 6

Bu ders kapsamında Hukuk Felsefesi ve Hukuk Sosyolojisi üzerinde durulmaktadır. Hukuk Felsefesi kapsamında felsefi düşüncenin oluşumu ve önem arz eden temel konular anlatılarak hukuka felsefi bir bakış açısı kazandırılmaya çalışılmaktadır. Hukukun temel kavramları ve hukuk alanının tarihsel ve felsefi serüveni irdelenmektedir. Hukuk ve felsefe arasındaki yakın ilişkinin ve hukuka felsefe nazarıyla bakılmasının ele alınmasıyla; felsefe, hukuk, ahlâk, hak, adalet, devlet, doğal ve pozitif hukuk kavramlarının yanı sıra çeşitli felsefi görüşler de incelenmektedir. Bu bağlamda; Doğal Hukuk, Hukukî Pozitivizm, Tarihçi Hukuk Okulu, Faydacı ve Sosyal Faydacı Hukuk Okulu gibi

hukuk görüşlerine yer verilmektedir. Hukuk Sosyolojisi kapsamında ise yasaların oluşturulmasında gözönünde bulundurulması gereken toplumun kültürü, gelenekleri ve göreneklerinin yanında toplumun dış veya iç etkilerle değişiminden ötürü ortaya çıkan yeni sorunlara devlet nezdinde adil bir çözüm bulunması üzerinde durulmakta; gerek kadim gerekse yeni ortaya çıkmış meseleler çeşitli toplum teorisyenlerinin görüşleri de gözönünde bulundurularak irdelenmekte ve öğrencilere özgün bir bakış açısı kazandırılmaya çalışılmaktadır.

HZY213 KAMU MALİYESİ (2+0) 2 AKTS: 4

Kamu Maliyesi dersi kapsamında; devletin ekonomik fonksiyonları ve ekonomiye müdahalesi, kamu ekonomisinin özellikleri ve kamusal mallar, kamu maliyesinin konusu ve diğer bilim dalları ile ilişkisi, kamu harcamalarının tanımı, sınırı ve sınıflandırılması, kamusal ve yarı kamusal mal ve hizmetler, dışsallık, vergi teorileri ve vergileme ilkeleri, vergilemenin amaçları, vergilemeye ilişkin temel kavramlar (verginin konusu, vergiyi doğuran olay, vergi matrahı, tarh, tebliğ ve tahakkuk, istisna ve muafiyet kavramları), vergi yükü ve verginin yansımaları, bütçe, bütçenin fonksiyonları, bütçeleme ilkeleri, bütçe sistemleri, Türk Bütçe Sistemi, yerel yönetimler maliyesi ve temel esasları konuları yer almaktadır.

- 3. YARIYIL (GÜZ DÖNEMİ)

AIİT201 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ-I (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunda esas alınan ilkeler ve yapılan devrimler ile birlikte Türkiye'nin yakın tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşuna kadar olan süreç anlatılmaktadır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD215 DERNEKLER VE VAKIFLAR HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders içeriğinde Dernekler Hukuku ve Vakıflar Hukuku ele alınmaktadır. Dernekler Hukuku kapsamında; derneğin kuruluş şartları, kuruluş aşamaları, üyeliğin kazanılması, sona ermesi, üyelik hak ve yükümlülükleri, derneğin organları, gelirleri, faaliyetleri, derneğin tüzel kişiliğinin ortadan kalkması ve tasfiyesi konuları incelenmektedir. Vakıflar Hukuku kapsamında ise; vakfın kuruluşu, tescili, ilanı, türleri vakıf senedi kavramı, mal ve hakların kazanılması, vakfın örgütlenmesi, yönetim ve amacın değiştirilmesi, tüzel kişiliğin sona ermesi ve tasfiyesi konuları üzerinde durulmaktadır.

HSD217 ÇEVRE HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Çevre hukukunun niteliği ve kapsamı, çevre hukukunun temel prensipleri, çevre hukukunun kaynakları, çevresel etki değerlendirmesi, balıkların ve vahşi yaşamın korunması, hava temizliği, hukuki sorumluluk, gürültü kirliliğinin kontrolü, suyun temizliği, enerji tasarrufu, milletlerarası çevre hukuku ve gönüllü kuruluşlar dersin başlıca konularını oluşturmaktadır.

HSD219 ULUSLARARASI SİYASİ ÖRGÜTLER (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında; başta Milletler Cemiyeti ve Birleşmiş Milletler olmak üzere evrensel nitelikteki siyasi örgütler ile Türkiye'yi doğrudan ilgilendiren Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği, İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliği gibi bölgesel nitelikteki siyasi örgütler incelenmektedir.

HSD221 ÇOCUK VE KADIN HAKLARI (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste, çocuk hakları ve kadın hakları kavramlarının ulusal ve uluslararası mevzuat doğrultusunda kapsamı incelendikten sonra bu haklara yönelik ulusal ve uluslararası düzeydeki hukuk kuralları tarafından belirlenmiş olan koruma tedbir ve önlemleri ele alınmaktadır. Bu bağlamda; çocuk ve

kadın hakkı kavramlarının tanımlanması, ulusal ve uluslararası alandaki yeri, önemi ve korunması temel konu başlıklarını oluşturmaktadır. Ders kapsamında; çocuk ve hak kavramı, çocukların cezai ve hukuki ehliyetleri, çocukların isnat kabiliyeti, çocukların haksız fiil sorumluluğu, kadın ve hak kavramı, çocukların ve kadınların Türk hukukundaki ve uluslararası alandaki durumu incelenmektedir.

HSD223 REKLAM HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında aldatıcı reklam, karşılaştırmalı reklam, örtülü reklam, tuzak pazarlama karşısında sponsorun haklarının korunması, reklam denetimi, telif hakları sorunları, reklamın eser niteliği, reklamda eser sahipliği ve konkurlar gibi reklam hukukunun güncel sorunları ele alınacak; öğrencilerin uygulamadaki güncel sorunlara yönelik çözüm üretebilme ve reklamların hukuka uygun olup olmadığına ilişkin meselelerde yorum yapabilme kabiliyetlerinin artırılması sağlanacaktır.

HSD225 ADALET BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (2+0) 2 AKTS: 2

Elektronik dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen e-devlet sistemine e-adalet olarak entegre olan, her türlü yargısal ve idari denetim faaliyetlerini ve ulusal yargı birimleri ile Adalet Bakanlığı'nın iş süreçlerini elektronik ortama taşıyan UYAP sisteminin tarihçesi ve sisteme ilişkin genel bilgiler, UYAP sisteminde bulunan menülerin içerikleri ve kullanım şekilleri bu ders kapsamında ele alınmaktadır.

- 4. YARIYIL (BAHAR DÖNEMİ)

AİİT202 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ-II (2+0) 2 AKTS: 2

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunda esas alınan ilkeler ve yapılan devrimler ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşuna kadar olan süreçte Türkiye'nin yakın tarihinin anlatıldığı güz dönemi dersinin devamı niteliğindeki bu derste Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşundan sonraki süreçte Türkiye'nin yakın tarihi anlatılmaktadır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD216 FİKİR VE SANAT ESERLERİ HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Gayrimaddi malları konu edinen bir hukuk alanı olarak Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku eser sahibinin bu sıfatla sahip olduğu hakları düzenleme altına alan bir hukuk dalıdır. Eser sahibinin şahsiyetiyle yoğun bir bağlılık içerisinde olan eseri üzerindeki hakimiyeti ve bu hakimiyetten kaynaklanan yetkiler ile korunma sistemi fikir ve sanat kavramının özünü teşkil etmektedir. Bu kapsamda fikri hakların konusu, hukuk sistematikteki yeri, sınırları, fikri hakların haksız rekabet hukuku, iş hukuku, şahsın hukuku, miras hukuku ile olan ilişkisi genel bir çerçeve olarak tanımlanmakta, bu konudaki ulusal ve uluslararası mevzuatın tanımlanması yolu ile hukuki sürecin çerçevesi çizilmektedir. Özel nitelikli olarak ise eser kavramı, çeşitleri, alenileşmesi, eser sahipliği, eser sahibinin hakları ve bu haklara yönelik sınırlamalar ile koruma sistemi inceleme konusu yapılmaktadır.

HSD218 SPOR HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Spor hukuku, yeni ve gelişmekte olan bir alandır. Dersin içeriğini, spor kavramı, tarihsel gelişimi, sujeleri, spor-hukuk ilişkisi, Türkiye'de sporun teşkilatlanması, spor güvenliği ve disiplini, spor faaliyetleri dolayısıyla işlenen suçlar, spor ve sözleşme hukuku ilişkisi ve çeşitli sözleşme türleri, doping ve tahkim oluşturmaktadır.

HSD220 ULUSLARARSI EKONOMİK ÖRGÜTLER (2+0) 2 AKTS: 2

Ders kapsamında uluslararası ekonomik ilişkilere dair genel teoriler ve yaklaşımlar ve yirminci yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan Bretton Woods sistemi incelenmektedir. Bu bağlamda IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi evrensel nitelikte uluslararası ekonomik örgütlerin yanı sıra, Avrupa Birliği, Şangay İşbirliği Örgütü gibi bölgesel nitelikte olmakla birlikte Türkiye'yi de ilgilendiren örgütler detaylı olarak incelenmektedir.

HSD222 TÜRK YARGI TEŞKİLATI (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste, Türk Yargı Teşkilatı'nın mevzuat kaynakları, yargı mekanizmasının işleyişine yardımcı olan organ veya kişiler, yargı sisteminin işleyiş biçimi incelenmektedir. Ders kapsamında, Hukuk Devleti ve Yargı Erki, Yargı Bağımsızlığı, Hakimler ve Savcılar, Mahkemelerin Sınıflandırılması ve Türk Yargı Teşkilatı Şeması, Adli Yargı Teşkilatı, İdari Yargı Teşkilatı, Askeri Yargı Teşkilatı, Anayasa Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi ile Hakimler ve Savcılar Kurulu incelenmektedir.

HSD224 İSLAM HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ders kapsamında İslam Hukuku'nda Kamu Hukuku ve Özel Hukukun düzenleniş şekilleri ve bunların uygulamadaki görünümü incelenmekte; İslam Hukuku hakkında bilgi verilerek diğer hukuk sistemleri ile karşılaştırma yapılabilmesi sağlanmaktadır. Bu bağlamda, İslam Hukuku'nda Anayasa Hukuku, devlet teşkilatı ve yönetimi, İslam Ceza Hukuku'na göre suç ve ceza kavramları, cezanın amacı, İslam Ceza Hukuku'nda had, kısas ve diyet suçları, devlet başkanının ceza uygulama yetkisi, İslam Hukuku'nda kişiler, aile ve miras hukuku, İslam Hukuku'nda arazi rejimi ve vergilendirme, İslam Hukuku'nda gayrimüslimlerin hukuki statüsü konuları irdelenmektedir.

HSD226 TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI HUKUK SORUNLARI (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında, geçmişten günümüze Türkiye'nin uluslararası hukuku ilgilendiren sorunları, taraf olduğu devletlerarası uyuşmazlıklar ve bunlara dair değişik yaklaşımlar ve çözüm önerileri hukuki bir bakış açısıyla incelenecektir. Bu bağlamda öğrenciler; Türkiye'nin başta Lotus-Bozkurt davası olmak üzere taraf olduğu devletlerarası uyuşmazlıkları, Ege denizi deniz alanlarına ilişkin sorunları, Kıbrıs meselesini, Ermeni Soykırımı meselesini, Mavi Marmara olayını ve Suriye iç savaşına bağlı olarak ortaya çıkan ve Türkiye'yi ilgilendiren güncel uluslararası hukuk meselelerini derste inceleme fırsatı bulacaktır.

HSD228 KAMU HARCAMA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders; Devlet tarafından gerçekleştirilen kamu harcamalarının hukuki dayanakları ile birlikte açıklanarak kamu harcamalarının yapılmasında görev tanımları, usul ve esaslar ve bunların uygulamalarına ilişkin bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Devlet tarafından gerçekleştirilen kamu harcamalarının hukuki dayanakları ile birlikte açıklanarak; harcama süreci, görev ve sorumluluklar, harcama belgeleri, kamu ihale süreci, kamu ödemeleri, kamu zararı ve kamu harcamalarının denetimi ve Sayıştayın işleyişine ilişkin temel konular dersin içeriğini oluşturmaktadır.

• 3. SINIF

- YILLIK DERSLER

HZY301 BORÇLAR HUKUKU ÖZEL HÜKÜMLER (3+0) 3 AKTS: 8

Sözleşmeler hukukunun temel kavramları, isimli ve isimsiz sözleşmeler, satım sözleşmesi, bağışlama sözleşmesi, trampa sözleşmesi, kira sözleşmesi, ariyet sözleşmesi, hizmet sözleşmesi, istisna sözleşmesi, vekâlet sözleşmesi, vekâletsiz iş görme, havale sözleşmesi, kefalet sözleşmesi, pazarlamacılık sözleşmesi, ölünceye kadar bakma sözleşmesi ders kapsamında incelenen konular arasında yer almaktadır.

HZY303 CEZA HUKUK ÖZEL HÜKÜMLER (3+0) 3 AKTS: 8

Ceza Hukuku Özel Hükümler; maddi ceza hukukunun incelenmesinde ceza hukuku genel hükümlerden sonraki aşamayı oluşturmaktadır. Ceza Hukuku Özel Hükümler, esasen ceza hukuku

genel hükümlerde elde edilen bilgilerin farklı suç tiplerine tatbikinden ibarettir. Bu kapsamda 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ikinci kitabını oluşturan özel hükümlerde yer alan uluslararası suçlardan ve kişilere karşı suçlardan; soykırım, insanlığa karşı suçlar, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, hayata karşı suçlar, işkence ve eziyet, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, kişiyi özgürlüğünden yoksun kılma, tehdit, cebir, şantaj, konut dokunulmazlığının ihlali, özel hayata ve

hayatın gizli alanına karşı suçlar ile birlikte ayrıca ihaleye ve edimin ifasına fesat karıştırma suçları, evrakta sahtecilik suçları, bilişim alanında suçlar, kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar ve bu suçlar içerisinde özellikle zimmet, irtikâp, rüşvet, görevi kötüye kullanma, adliyeeye karşı suçlar ve bu suçlar içerisinde de iftira, suç üstlenme ve suç uydurma suçları, yalan tanıklık suçu ele alınan başlıca suç tiplerini oluşturmaktadır. Ceza Hukuku Özel Hükümler dersi kapsamında, adli yargıdaki temyiz merciini oluşturan Yargıtay'ın içtihatları da yaşayan hukuku göstermesi bakımından ve önemli bir yol gösterici ve değerlendirme aracı olması itibarıyla ilgili suç tanımları bağlamında ele alınarak incelenmektedir.

HZY305 TİCARET HUKUKU-I (Ticari İşletmeler Hukuku, Şirketler Hukuku) (2+2) 3 AKTS:8

Bu ders biri ticari işletme diğeri şirketler olmak üzere iki kısımdır. Bunlardan ticari işletme esas itibarıyla Türk Ticaret Kanunu'nun birinci kitabında (TTK m. 1-123), şirketler ise (adi ve kooperatif şirketler hariç) ikinci kitabında düzenlenmiştir (TTK m. 124-644). Türk Borçlar Kanunu başta olmak üzere mevzuatta başka yerlerde de ticari işletmeye ve şirketlere ilişkin hukuki düzenlemeler bulunmaktadır. Türk Borçlar Kanunu'na vurgu yapılmasının nedeni bu derse ilişkin pek çok konunun söz konusu kanunda yer almasıdır. Gerçekten tacir yardımcılarının pek çoğu, ticari işletmenin devri, adi ortaklık gibi bu dersin omurgasını teşkil eden pek çok konu TTK'da değil TBK'da düzenlenmiştir.

Dersin kapsamı mevzuata göre tayin edilebilir. Dersin içeriği hakkında açıklama yapmadan mevzuattan bahsedilmesinin amacı budur. Gerçekten kanundaki sistematik takip edildiğinde konu başlıkları da büyük ölçüde ortaya çıkar. Ticari işletmeye ilişkin temel kavramlar (ticari hüküm, ticari iş, ticari dava, ticari işletme, tacir, ticaret sicili, ticaret unvanı ve işletme adı, cari hesap, acente) bu şekilde kanundan (TTK) takip edilebilir. Bazı tacir yardımcıları (ticari temsilci, ticari vekil, pazarlamacı, alım – satım komisyoncusu), ticari işletmenin devri ve birleşme (ticari işletmelerin) konularında ise TBK'nın sistemi takip edilmelidir. Ayrı bir dersin konusu olabilecek olan marka, patent, endüstriyel tasarım gibi sınaî mülkiyet hakları da çok ayrıntılı olmasa da bu dersin kapsamına girer. Şirketler hukukunun konuları ise adi, kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerdir. Ticari işletmeye nazaran şirketler hukukunun kapsamı daha geniş ve mevzuat daha ayrıntılıdır. Ticaret hukukunda yaşanan gelişmeler nedeniyle bu alanda çok önemli değişiklikler olmuştur. Bunlardan ticaret şirketlerinin yeniden yapılandırılması (birleşme, bölünme ve tür değiştirme) ile şirketler topluluğu genel hükümler arasında düzenlenmiştir. Uygulamada karşılaşılan şirketlerin hemen hepsi ya limited ya da anonim şirkettir. O yüzden ders özellikle bu iki şirket modeli üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Bu ders ikisi teorik ikisi uygulama olmak üzere dört ders saatidir. Uygulamada amaç özellikle yargı kararlarını tartışabilmektir. Bunlar bazen aynen bazen de kurgulanarak pratik çalışma haline getirilir ve öğrenciye önceden verilerek onları çözmesi (tartışması) istenir. Böylece tamamen olmasa da kısmen pratiğe dayalı bir öğretim metodu izlenir.

HZY307 MEDENİ USUL HUKUKU (3+0) 3 AKTS: 8

Özel hukuka ilişkin uyuşmazlıkların yargı organları önünde çözümü için yargılama kuralları medeni usul hukuku içinde düzenlenmektedir. Medeni usul hukuku kapsamında; mahkemeler teşkilatı, mahkemelerin görev ve yetkisi, hakimlerin bağımsızlığı, hakimin davaya bakmasının yasak olması ve reddi, davada taraflar, dava şartları, dava çeşitleri, davanın açılması, davaya cevap, yargılamaya ilişkin ilkeler, ön inceleme ve tahkikat aşamaları, isticvap gibi temel konular ele alınmaktadır. Ders kapsamında ayrıca ispat kavramı, kesin deliller, takdiri deliller, yargılama ve hüküm aşaması, ıslah, davaya son veren taraf işlemleri, ihtiyati tedbirler, dava konusunun devri, kesin hüküm, kanun yolları ve tahkim ile arabuluculuk esasları gibi başlıca konular da incelenmektedir.

HZY309 EŞYA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 6

Eşya hukuku dersi kapsamında öncelikle; eşya kavramı ve türleri, aynı hak kavramı, aynı hakların diğer haklardan ayrılması, aynı hakların sınıflandırılması, aynı haklara hakim olan ilkeler, zilyetlik kavramı ve niteliği, zilyetliğe tabi şeyler, zilyetlik türleri, zilyetliğin kazanılması, zilyetliğin devri,

zilyetliğin sona ermesi, zilyetliğin korunması, taşınırlarda zilyetliğin hak karinesi olması, taşınmazlarda hak karinesi, zilyetliğin geri verilmesi hükümleri, tapu sicili kavramı ve unsurları, tapu sicil teşkilatı ve devletin sorumluluğu, tapu sicil sistemine hakim olan prensipler, taşınmaz kavramı, kadastro, kütüğe kaydedilemeyecek taşınmazlar, tapulu taşınmazın bölünmesi veya birleştirilmesi, taşınmaza ait sahifeye yapılacak kayıtlar, aynı hakların tescili, değiştirilmesi, terkini, şerhler, beyanlar, tapu kütüğüne yapılacak kayıtların hükmü, yolsuz tescil konuları incelenmektedir. Akabinde ders kapsamındaki mülkiyet konusu dahilinde; mülkiyetin içeriği, kapsamı, mülkiyet türleri, taşınmaz mülkiyeti ve hükümleri ile taşınır mülkiyeti ve hükümleri üzerinde durulmaktadır. Kat Mülkiyeti Kanunu hükümleri çerçevesinde ise kat mülkiyeti özel olarak incelenir. Son olarak da sınırlı aynı haklar bahsinde sınırlı aynı hak türleri olarak; irtifak hakkı, taşınmaz yükü, taşınmaz rehni, taşınır rehni, ipotek, ipotekli borç senedi ve irat senedi ve hayvan rehni ile birlikte alacaklar ve diğer haklar üzerindeki rehin konuları incelenmektedir.

HZY311 İDARİ YARGI (2+0) 2 AKTS: 6

İdarî Yargı dersi kapsamında ilk olarak; hukuk devleti ve idarenin yargısal denetimi, idarenin yargısal denetiminde uygulanan farklı sistemler, idari yargı sisteminin Türkiye'deki gelişimi, idari yargı sisteminin özellikleri ve kapsamı, ilk derece idari yargı kuruluşları, bölge idare mahkemeleri, Danıştay, Sayıştay, yönetsel yargının görev alanı ve görev alanının dışında kalan uyuşmazlıklar, Uyuşmazlık Mahkemesi, iptal davasının tanımı, özellikleri ve ön koşulları, iptal davasının esasa ilişkin koşulları (iptal nedenleri), iptal davasının kabul veya reddedilmesinin sonuçları, iptal kararının uygulanması, yürütmenin durdurulması, tam yargı davasının tanımı, nitelikleri, çeşitleri, ön koşulları ve esasa ilişkin koşulları (sorumluluk nedenleri), tam yargı davasının sonuçları ve kararın uygulanması, konuları incelenmektedir. Akabinde; idari yargıda görevli ve yetkili mahkemenin tespiti, idari yargıda davanın tarafları, idari yargıda dava açma süresi, idari yargıda davanın açılması ve şekle ilişkin koşullar, idari yargıda dava açılmasının sonuçları, idari yargıda deliller ve ispat, idari yargılama usulleri (yazılı yargılama, re'sen inceleme, duruşma yapılması, davanın karara bağlanması), idari yargıda kanun yolları, idari yargı kararlarının açıklanması ve yanlışlıkların düzeltilmesi, idari yargıda bağlantılı davalar, idari yargıda uygulanacak Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümleri, idari yargıda yargılama giderleri, feragat ve kabul, çalışmaya ara verme ve nöbetçi mahkemeler konuları da ele alınmaktadır.

HZY313 VERGİ HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 5

Vergi hukuku dersinde öncelikle vergiye ilişkin temel konular anlatılmaktadır. Bu bağlamda vergi hukukunun genel esaslarına ilişkin kavramsal bilgiler verilmektedir. Vergi kavramı, vergi hukukun dalları, vergi hukukunun kaynakları, verginin tarafları, vergi tekniği incelenmektedir. Vergiyi doğuran olay, vergilendirme işlemleri, vergi hukukunda süreler, vergi borcunu sona erdiren sebepler, vergi denetimi, vergi kabahatleri, vergi suçları ve yaptırımları, vergi uyuşmazlıkları ve çözümlenmesi gibi konuların incelenmesinin ardından Türk vergi sistemine geçilmektedir. Türk vergi sistemi kapsamında; gelir vergisi, kurumlar vergisi, katma değer vergisi, emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile diğer vergi türleri ele alınmaktadır.

HZY315 MİRAS HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 6

Kişiliğin sona ermesinden sonra mirasa konu malların bir diğer ifadeyle terekenin yasal mirasçılar ve diğer mirasçılar arasında ne şekilde paylaşılacağını, borçlarının nasıl ve hangi sırayla ödeneceğini inceleyen bir özel hukuk dalı olan Miras Hukuku dersleri kapsamında; yasal mirasçılar, tasarruf ehliyeti, tasarruf özgürlüğü, ölüme bağlı tasarrufların çeşitleri, ölüme bağlı tasarrufların biçimleri, vasiyeti yerine getirme görevlisi, ölüme bağlı tasarrufların iptali ve tenkisi, miras sözleşmelerinden doğan davalar, mirasın açılması, mirasın açılmasının sonuçları, mirasın kazanılması, resmi defter tutma, resmi tasfiye, miras sebebiyle istihkak davası, mirasın paylaşılması, paylaşırmanın nasıl yapılacağı, mirasta denkleştirme, paylaşırmanın tamamlanması ve sonucu gibi başlıca konular ele alınmaktadır. Ayrıca mirasın mirasçılara intikali ve mirasın geçmesi, mirastan iskat nedenleri, mirasa ehil olma, terekenin idaresi gibi konulara da yer verilmektedir.

- 5. YARIYIL (GÜZ DÖNEMİ)

SEÇMELİ DERSLER

HSD317 TÜKETİCİ HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ekonominin gereklerine ve kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ilgili ekonomik çıkarlarını koruyucu, zararlarını tazmin edici, aydınlatıcı ve eğitici, tehlike ve haksız müdahalelere yönelik önlemleri tanımlayıcı hukuk dalı olarak Tüketici Hukuku çok boyutlu bir hukuk dalıdır. Bu ders kapsamında; tüketici haklarının tarihsel gelişimi ve hukuk sistematigindeki yeri, tüketici hukukuna yönelik mevzuatın niteliği ve uygulama alanı, ayıplı mal ve hizmetler ve satıcının ayıba karşı tekeffül borcu, mal ve hizmetin ayıplı olması nedeniyle tüketicinin hakları, ayıplı malın sebep olduğu zarardan sorumluluk, aldatici reklamlara karşı tüketicinin korunması, tüketici kredilerinde tüketicinin korunması, kapıdan ve mesafeli tüketici işlemleri, kampanyalı, promosyonlu sözleşmeler ve abonelik sözleşmeleri, tatil amaçlı sözleşmeler, tüketici kanununu uygulayacak makamlar konuları incelenmektedir.

HSD319 YEREL YÖNETİMLER HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Yerel Yönetimler Hukuku dersi kapsamında; yönetim, kamu yönetimi ve yerel yönetim kavramları, kamu yönetimine egemen olan temel ilkeler, yerel yönetimlerin temel değerleri, nitelikleri ve tarihsel gelişimi, yerel yönetimlere ilişkin siyasal teoriler, yerel yönetim ve demokrasi ilişkisi, başlıca yerel yönetim sistemleri, seçilmiş bazı ülkelerde yerel yönetimler (Fransa, Almanya, İngiltere, ABD.), Türkiye'de yerel yönetimlerin tarihi gelişimi ve temel nitelikleri, merkezi yönetim ve yerel yönetimler arasında görev ve yetki bölüşümü, bir yerel yönetim birimi olarak il özel idarelerinin görevleri, organları ve işleyişi, belediye yönetiminin kuruluşu, görevleri, organları, teşkilatı ve işleyişi, büyükşehir belediyelerinin kuruluşu, görevleri, organları, teşkilatı ve işleyişi, köy yönetiminin görevleri, organları ve işleyişi, mahalle yönetimi, yerel yönetimler arasında yardımlaşma ve işbirliği, yerel yönetimler ve iller bankası konuları incelenmektedir.

HSD321 KRİMİNOLOJİ (2+0) 2 AKTS: 2

Ceza hukuku, suç kavramına normatif bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Daha açık bir ifadeyle ceza hukuku, bir fiilin hukuk normlarına göre suç olup olmadığı ve bunun karşılığında uygulanacak yaptırımların ne olduğu meselesiyle ilgilenmektedir. Ceza hukukunda suçun işlenmesinden önceki aşamanın incelenmesi söz konusu olmamakta, ceza hukuku bir hukuk disiplini olarak ancak suçun işlenmesinden sonra devreye girmekte ve fonksiyonlarını icra etmektedir. Bu bakımdan ceza hukukuna verileriyle yol gösterecek, onu yönlendirecek bilim dallarına ihtiyaç bulunmaktadır ki mezkûr ihtiyacı karşılayan bilimlerden biri de kriminolojidir. Kriminoloji kullandığı istatistik metodu ve deneysel metot gibi yöntemler sayesinde ceza hukuku alanında ihdas edilmesi gereken hukuk normlarının ve dolayısıyla suç siyasetinin tayininde etkin rol oynamaktadır. Bu bağlamda kriminoloji derslerinde suçların ve suçluların sınıflandırılması, suçun tahmini ve ölçülmesi ile suçu açıklayan teoriler gibi konulara yer verilmektedir. Ayrıca yine bu ders kapsamında bazı suçlara ilişkin istatistik olarak elde edilmiş veriler özellikle Türkiye temelli olarak incelenmektedir.

HSD323 KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Hukuk kurallarının herhangi bir alana kayıtsız kalarak bu alanı hukuk dışı alan olarak bırakması mümkün olmadığı için kültür ve tabiat varlıklarını koruma alanında da hukuk normlarının ihdas edilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda Türk mevzuatında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Kıyı Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu, Çevre Kanunu, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Vakıflar Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname olmak üzere farklı hukuk metinlerinin mevcut olduğunun söylenmesi gerekir. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku dersinde esasen bu mevzuat çerçevesinde tarihî ve doğal değerlerin ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin olarak neler yapılabileceği ve bunların korunmasına ilişkin

hükümlerin ihlali hâlinde uygulanacak yaptırımların neler olduğu meselelerine ilişkin açıklamalar yapılmaktadır.

HSD325 BİLİŞİM HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında sayısal bilginin paylaşımı ve internetin kullanımına ilişkin yasal çerçeve belirlenmekte olup bu bağlamda öncelikle, ifade özgürlüğü, gizlilik ve özel hayatın gizliliği gibi temel hakların korunmasına yönelik mevzuat incelenmektedir. Ayrıca dijital bilginin ve bilgisayar programlarının dağıtılması ile ilgili hükümler, bilgi güvenliğinin sağlanması, elektronik ticaret konularında düzenlemeler ve internetin kullanılması ile ortaya çıkan hukuki meseleler inceleme konusu yapılmaktadır.

HSD327 TURİZM HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste öğrencilerin turistlerin ve işletmelerin hak ve yükümlülüklerini kavramasını ve turizm hukuku ile ilgili hususlarda bilgi sahibi olmalarını sağlamak amaçlanmakta; turizm hukukunun kaynakları ve turizmde örgütlenmeye yönelik hukuksal düzenlemelerin neler olduğu incelenmektedir. Bu kapsamda turizm hukukunun kaynaklarını kavrayabilme, turizmi doğrudan ve dolaylı ilgilendiren hukuksal düzenlemeleri tanıyabilme adına çalışmalar yapılmakta olup turizm hukuku mevzuatı ile ilgili olarak düzenlenen yasa, tüzük ve yönetmelikler incelenmektedir.

HSD329 MESLEKİ YABANCI DİL-I (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında, öğrencilerin ilk olarak hukuk terminolojisiyle tanışmaları sağlanacaktır. Bu sayede hukuk İngilizcesine dair kelime haznesinin genişletilmesi amaçlanmaktadır. Devamında Hukukun temel kavramlarına dair İngilizce okuma, yazma ve konuşma becerilerine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

- 6. YARIYIL (BAHAR DÖNEMİ)

İNF398 ETKİNLİKLERE KATILIM (0+2) 1 AKTS: 1

Bu ders ile öğrencilerin üniversite yaşamına uyum sağlamasını kolaylaştıran çeşitli bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklere düzenli bir şekilde katılımın sağlanması ve bu etkinliklerden elde edilen kazanımların üst seviyede tutulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerin “GAÜN'lü Olma” bilincinin ve duygusunun geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD318 MARKA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ticaret hukukunun önemli çalışma alanlarından biri olan marka hukuku genellikle fikri ve sınai mülkiyet hukuku dersi kapsamında anlatılan bir konudur. Fakat son zamanlarda marka hukuku alanında yapılan çalışmalar konunun özellikle medeni hukuk alanından ve diğer ticari adlardan ayrı olarak incelenmesinin daha doğru olacağını göstermektedir. Bu nedenle dersin kapsamı markayla sınırlandırılmıştır. Markanın tanımı, türleri, tescili, mutlak ve nisbi red nedenleri, korunması, hükümsüzlüğü, ihlali nedeniyle açılacak olan davalar bu ders kapsamında incelenen başlıca konulardır. Temel kaynak ise Sınai Mülkiyet Kanunu'nda markaya ilişkin olan hükümlerdir.

HSD320 İMAR HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

İmar hukuku kavramı, imar planlamasının tarihi gelişimi ve teşkilatı, imar planları, imar planlarının yapılması, onaylanması, değiştirilmesi ve revizyonu, imar planlarına ilavelerin yapılması, imar programları, imar hukukunda kamulaştırma usulünün uygulanması, imar hukukunda idarenin kolluk ve düzenleme yetkileri, imar hukukunda ifraz (ayırma) ve tevhit (birleştirme), yapı izni ve yapı kullanma izni (iskan), imar hukukuna aykırı yapılar ve bunlara uygulanan yaptırımlar, imar hukuku dersinin konularını oluşturmaktadır.

HSD322 KABAHAHLER HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Türkiye'de 2005 yılı ile birlikte 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda suçlar için geçerli olan cürüm ve

kabahat ayrımı terk edilerek suçlar ve kabahatler ayrı kanunlarda düzenlenmiştir. Hâlen yürürlükte olan mevzuatta suçlar 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, kabahatler ise ayrı bir kanun yapılması ihtiyacına binaen 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'nda yer almaktadır. Bu kapsamda Kabahatler Hukuku dersinde suç olmaktan çıkarma akımı, bu akımın Türkiye'deki görünümü, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'nun genel hükümleri ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun genel hükümlerinin kabahatler açısından ne derecede geçerli olabileceği, kabahatler karşılığında uygulanacak idari yaptırımlar konuları ele alınmakta ve 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'ndaki farklı kabahatlerin incelenmesi yapılmaktadır.

HSD324 TAŞIMA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ticaretin olmazsa olmazları arasında taşıma işleri gelir. Bu nedenle taşıma hukuku ticaret hukukunun önemli çalışma alanları arasında yer alır. Taşıma işleri Türk Ticaret Kanunu'nun dördüncü kitabında düzenlenmektedir. Fakat söz konusu düzenleme yurt içi taşımalar bakımındandır. Yurt dışı (uluslararası) taşımalarda taşımanın her bir türü için özel sözleşmeler bulunmaktadır. Örneğin karayoluyla yapılan taşımalarda kısaltması CMR olan karayoluyla yapılan uluslararası eşya taşıma sözleşmesi vardır ve Türkiye de bu sözleşmeye taraftır. Bunun gibi taşımanın türüne göre Türkiye'nin taraf olduğu başka sözleşmeler de vardır. Türkiye'nin taraf olmadığı sözleşmeler de uygulamada yine kullanılabilir. Neticede taşıma hukukunun bir yurt içi diğeri uluslararası olmak üzere iki farklı alanı bulunmaktadır. Yine taşımanın türüne göre de (kara, hava vs.) ayrımlar yapılmaktadır. Bu ders kapsamında başta TTK'nın taşımaya ilişkin hükümleri olmak üzere taşıma konusunda yapılan uluslararası anlaşmalar incelenecektir. Taşıma sözleşmesi, taşıma senedi, ziya ve hasar kavramları, taşıyıcının sorumluluğu, tazminat bu ders kapsamında incelenecek olan başlıca konulardır.

HSD326 İLETİŞİM HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

İletişim Hukuku dersi kapsamında; kitle iletişime ilişkin genel kavramlar, iletişim hukukunun kaynakları, kurumları ve kapsamı, Türkiye'de iletişim özgürlüğü ve temel hak ve özgürlüklerle ilişkisi, Türkiye'de basın-yayın ve radyo-televizyon rejimi ve hukuki sorumluluklar, yeni iletişim teknolojileri ve hukuk ilişkisi konuları incelenmektedir.

HSD328 VERGİ YARGILAMA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Dersin amacı; öğrencilerin vergi idaresi ile vergi mükellefleri arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkların dava yolu ile çözümlenmesine ilişkin kuralları, vergi uyuşmazlıklarının yargı organına taşınmasına ilişkin esasları, vergi yargısı organlarını, görev ve yetkilerini öğrenmelerini sağlamaktır. Dersin içeriğinde; Türk yargı sistemi, vergi yargısı kavramı, vergi yargısının konusu, yargısal denetim, vergi yargısında örgütsel yapı, vergi yargılama usulü, vergi yargılamasına ilişkin kanun yolları, vergi davası ve niteliği, davanın tarafları, tarafların görev ve yetki kuralları, vergi yargılamasında süreler, dava açma süreleri ve sürelerin hesaplanması, dava dilekçesinin düzenlenmesi, açılan vergi davasının tahsilata etkisi ve vergi yargılamasında yürütmenin durdurulması, vergi yargılamasında ispat ve delil konuları anlatılmaktadır.

HSD330 İŞ HUKUKUNA YÖN VEREN İLKELER (2+0) 2 AKTS: 2

İş Hukuku toplum ilişkilerinin ekonomik hayata yansımaları düzenleyen çalışma ilişkilerinin hukuki boyutunu inceleyen özel hukukun en önemli dallarından birini teşkil eder. İş Hukuku'nun mevzuat ve yargı kararları düzeyinde yetkinlik kazanacak şekilde öğrenilebilmesi için anahtar işlevini ise temel ilkeler yerine getirmektedir. Bu ders kapsamında İş Hukuku'nun konusu, nitelikleri, doğuşu, gelişimi, İş Hukuku'ndaki kanunlaştırmalar, İş Hukuku'nun kapsamını belirleyen düşünceler, işçinin korunması kavramı, işçinin korunmasının anlamı, Anayasa'daki işçiyi koruyucu esaslar, emredici hukuk kuralları, işçi yararına yorum ilkesi, işçinin kişiliğinin tanınması, işçilerin yönetime katılması, Bireysel İş Hukuku-Toplu İş Hukuku arasındaki ilişki konuları ele alınmaktadır.

HSD332 SAĞLIK HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu derste, sağlık hukuku ile ilgili temel kavramlar, sağlık hakkının ve hizmetinin hukuki niteliği, ulusal sağlık sistemi, sağlık teşkilatı, hastane hukuku, sağlık hukukunda haklar ve yükümlülükler, sağlık kurumlarının, sağlık çalışanlarının ve sağlık yöneticilerinin sorumlulukları, sağlık hizmetinin yürütülmesi sırasında oluşan zarar ve sağlık hukukunda sorumluluk doğuran haller, sağlık mevzuatına göre hastalara karşı sorumluluk, İdarenin sağlık hizmetlerinden doğan sorumluluğu, özel sağlık kurumlarının sorumluluğu, sağlık çalışanlarının hukuki, cezai, disiplin ve etik sorumluluğu incelenmektedir.

HSD334 MESLEKİ YABANCI DİL-II (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders, hukuk öğrencilerinin kendi alanlarındaki konularda İngilizce dilini etkili bir şekilde kullanmaları adına, uygulamaya yönelik iletişim becerileri kazanmalarına yardımcı olacak konuları içermektedir.

• 4. SINIF

- YILLIK DERSLER

HZY401 CEZA MUHALEMESİ HUKUKU (3+0) 3 AKTS: 8

Ceza hukukunun incelenmesinde maddi ceza hukukundan sonraki aşamayı şekli ceza hukuku veya diğer deyişle ceza muhakemesi hukuku oluşturmaktadır. Bu bağlamda öncelikle ceza muhakemesinin mahiyeti itibariyle bir süreç olduğu belirtilmekte daha sonra ise bu süreçteki kişilerin haklarının, yetkilerinin ve yükümlülüklerinin incelenmesine geçilmektedir. Türk ceza muhakemesi hukuku, soruşturma ve kovuşturma olmak üzere iki evreye ayrılmaktadır. Soruşturma evresi, kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi ifade etmektedir. Bu evrede esasen deliller araştırılmakta, toplanmakta ve muhafaza altına alınmaktadır. Bu ders kapsamında diğer incelenecek konuları da kovuşturma evresi ve birer delil elde etme yöntemi olan koruma tedbirleri oluşturmaktadır. Türk ceza muhakemesinin iki evresinden birini oluşturan kovuşturma, iddianamenin kabulünden hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi ifade etmektedir. Bu çerçevede kovuşturma evresinin üç devresini oluşturan; duruşma hazırlığı, duruşma ve hüküm hakkında bilgi verilmesi konuları ile nihayet gaiplerin ve kaçakların muhakemesi, idari yaptırım muhakemesi vb. özel muhakeme usullerinin de anlatılmasıyla hem ceza muhakemesi hukuku hem genel olarak ceza hukuku derslerinde yapılması gereken açıklamalar tamamlanmaktadır.

HZY403 İCRA VE İFLAS HUKUKU (3+0) 3 AKTS: 8

Ders kapsamında bir icra takibinin başlatılmasından çeşitli sebeplerle sona ermesine kadar tüm evreler ayrı ayrı ele alınır. Derste incelenen başlıca konular arasında; icra teşkilatı, şikâyet, süreler, genel haciz yoluyla takip, kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla takip, kiralanmış taşınmazların tahliyesi, itirazın iptali ve itirazın kaldırılması, ihalenin feshi, menfi tespit ve istirdat davaları temel konu başlıklarıdır. Cebri icra kavramı, cebri icra sürecine giriş, icra teşkilatı, icra harç ve giderleri, süreler, tatil ve talik halleri, görevli ve yetkili icra dairesi, şikâyet, genel haciz yoluyla takip, itiraz, itiraz sebepleri, itirazın iptali davası, itirazın kaldırılması davası, menfi tespit davası, istirdat davası, mal beyanı, icra takibinin iptali ya da taliki, haciz, hacizde tertip, haczi kabil mallar, taşınırların haczi, taşınmazların haczi, intifa hakkı ve hisse haczi, yetişmemiş mahsullerin haczi, haczin etkisi, haczi kabil olmayan mal ve haklar, kısmen haczi kabil olan şeyler, üçüncü kişilerdeki mal ve alacakların haczi, hacze iştirak, istihkak prosedürü, borcun ödenmesi, taşınırlarda satış, taşınmazlarda satış, hak ve alacakların paraya çevrilmesi, ihalenin feshi, paraların paylaşılması, aciz belgesi, kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla takip, kiralanmış taşınmazların tahliyesi yoluyla takip, ihtiyati haciz, iflas hukuku hakkında genel bilgiler, iflas yolları, iflasın hukuki sonuçları, iflasın ertelenmesi, iflasın tasfiyesi, iflasın kapanması ve kaldırılması, iptal davası, konkordato hukuku, sermaye şirketleri ve kooperatiflerin uzlaşma yolu ile yeniden yapılandırılması, ilamlı icra, icranın geri bırakılması, icranın iadesi, para alacaklarında ilamın icrası, taşınırlarda ilamın icrası, taşınmazlarda ilamın icrası, çocuk teslimi, bir işin yapılması ya da yapılmaması, rehinin paraya

çevrilmesi yoluyla takip (ilamsız), rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip (ilamlı), ipoteğin paraya çevrilmesi, rehin açığı belgesi verilmesi, taksiratlı ve hileli iflas, itibarın iadesi, icra ve iflas suçları konuları bulunmaktadır.

HZY405 TİCARET HUKUKU-II (Kıymetli Evrak Hukuku, Deniz Ticareti Hukuku) (2+2) 3AKTS: 8

Bu ders biri kıymetli evrak diğeri deniz ticareti olmak üzere iki kısımdır. Bunlardan kıymetli evrak Türk Ticaret Kanunu'nun üçüncü kitabında (TTK m. 645-849), deniz ticareti ise beşinci kitabında (TTK m. 931-1400) düzenlenmiştir. Mevzuatta başka hukuki düzenlemeler de bulunmakla birlikte temel kaynak bunlardır.

Ticaret hukuku-I dersinde olduğu gibi bu dersin kapsamı da yine mevzuattan çıkarılabilir. Gerçekten kıymetli evrakın tanımı, devir şekilleri, def'iler, kambiyo senetleri (poliçe, bono ve çek), ciro, kabul, aval, sebepsiz zenginleşme, karşılığın devri, zamanaşımı gibi temel kavramlar kanundan kolaylıkla takip edilebilir. Fakat bazı konularda mevzuat farklılaşabilir. Örneğin çekte özel bir kanun bulunmaktadır. Karşılıksız çek düzenleme suçu söz konusu kanunda düzenlenmiştir. Bu yönüyle konu hem ticaret hem de ceza hukukunu ilgilendirir. Kıymetli evrak konuları kambiyo senetlerinden ibaret değildir. Fakat söz konusu senetlere ilişkin ihtilaflar uygulamada epey bir yer işgal ettiğinden diğer konular üzerinde yeteri kadar durulamamaktadır. Bunlardan hisse senetlerine şirketler hukukunda, konişmentoya deniz ticaretinde bir ölçüde yer verilmekle birlikte daha pek çok kıymetli evrak türü bulunduğunu unutmamak gerekir. Deniz ticaretinde ise ders büyük ölçüde eşya taşıma (navlun) üzerinedir. Fakat bundan başka gemi kavramı, bayrak çekme hakkı, gemi mülkiyeti, gemi rehni, donatma iştiraki, donatanın sorumluluğu, gemi kira sözleşmeleri, deniz kazaları, yolcu taşıma gibi pek çok konu da yine bu dersin kapsamında yer alır. Deniz ticaretinde vurgulanması gereken başka bir husus bu alana özgü pek çok uluslararası anlaşmanın bulunmasıdır.

Bu ders ikisi teorik ikisi uygulama olmak üzere dört ders saatidir. Uygulamada amaç özellikle yargı kararlarını tartışabilmektir. Bunlar bazen aynen bazen de kurgulanarak pratik çalışma haline getirilir ve öğrenciye önceden verilerek onları çözmesi (tartışması) istenir. Böylece tamamen olmasa da kısmen pratiğe dayalı bir öğretim metodu izlenir.

HZY407 DEVLETLER ÖZEL HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 6

Günümüzde devletlerin kendi hukukları dışındaki hukuk sistemlerini yok sayması söz konusu olamayacağından, içerisinde yabancılik unsuru bulunan hukuki olayların ayrıca ele alınması ve incelenmesi gerekmektedir. İlk dönem Vatandaşlık Hukuku ve Yabancılar Hukuku ele alınmaktadır. İkinci dönem ise Devletler Özel Hukukunda; hukuki meselelerde yabancılik unsuru, kanunlar ihtilafı kuralları, Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisi konuları incelenmektedir. Devletler Özel Hukukunda ayrıca yabancı hukuk sistemlerinin yargılama makamlarınca oluşturulmuş kararlarının iç hukuk sistemimizde işlevlik kazandırılması adına yabancı hakem ve mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi, görev ve yetki, tenfiz talebi ve şartları ile red sebepleri konuları da ele alınmaktadır.

HZY409 İNSAN HAKLARI HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 6

İnsan Hakları Hukukunun temel inceleme konusunu, insan haklarının tarihsel süreç içerisinde tanınması, geliştirilmesi ve olası ihlallere karşı bu hakların nasıl korunacağı oluşturmaktadır. Bu bağlamda bu derste başta ülkemiz yasal mevzuatı olmak üzere, ülkemizin de taraf olduğu, insan haklarını düzenleyen temel uluslararası belgeler genel hatlarıyla incelenmektedir.

HZY411 İŞ HUKUKU (3+0) 3 AKTS: 8

İş Hukuku niteliği itibariyle bir karma hukuk alanıdır. İş Hukuku, Bireysel İş Hukuku ve Toplu İş Hukuku olmak üzere iki alt dalda incelenmektedir. Bireysel İş Hukukunda iş hukukunun hukuk sistemi içerisindeki yeri ve niteliği tanımlanmakta; iş hukukunun tarihsel gelişimi, iş hukukunda başvuru temel ilke ve düşünceler ile düzenlemelerin özellikleri ve kaynak sistemine yönelik kavramsal incelemelere yer verilmektedir. Teşkilatsal yapısının tanımlanabilmesi için de uluslararası iş hukuku örgütleri, iş hukuku ile ilgili devlet organları, yaptırımlar, iş hukukunun işçi-işveren-işveren vekili-alt işveren- işyeri-işletme gibi temel kavramları değerlendirme konusu yapılmaktadır. Temel kaynak yapı olan 4857 Sayılı İş Kanunu ve 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile Deniz ve Basın İş Kanunlarının kapsamı ders izlencesinin temel çerçevesini oluşturmaktadır. İşçi ile işveren arasında yapılan iş sözleşmesinin özellikleri, iş sözleşmesinin tanımı,

unsurları, nitelikleri ve türleri, iş sözleşmesinde tarafların hak ve borçları, iş sözleşmesinin sona ermesi (sürelî fesih, haklı nedenle fesih, istifa, ikale vb.), iş sözleşmesinin sona ermesinin sonuçları, işin düzenlenmesi, çalışma süreleri, dinlenme süreleri, iş sağlığı ve işçi güvenliği, iş yargısı başlıkları da hem teorik hem de uygulama çalışmaları desteğiyle içtihadî örneklerle desteklenerek ele alınmaktadır. Toplu İş Hukukunda ise örgütlenme hak ve özgürlüğünün, buna bağlı olarak hak arama hürriyetinin demokratik toplumun temel gerekliliği olduğu esasî ana çerçeveyi oluşturmaktadır. Ülkemizin de onaylayarak iç hukuka dahil etmiş olduğu 87 ve 98 sayılı ILO Sözleşmeleri ile sendikal örgütlenme hakkı tanınmış ve buna bağlı olarak gerek Anayasa'da gerekse 6356 sayılı Kanunda sendikal hakların bölünmezliği ilkesi çerçevesinde düzenlemelere yer verilmiştir. Bu esaslar çerçevesinde Toplu İş Hukukunun anlatıldığı derslerin ilk kısmı sendika kavramından kuruluş ve üyelik esaslarına, getirilen güvencelerden, sendikaların faaliyetlerine, denetim ve sona ermesine kadar tüm konuları kapsamaktadır. Toplu İş Hukuku derslerinin ikinci kısmında; toplu iş sözleşme taraflarının özerkliğinden, sözleşme yapma ehliyet ve yetkisine, toplu iş sözleşmelerinin uygulama sorunlarından sona ermesine ve geçersizliğine kadar uzanan hususlar açıklanmaktadır. Nihayet Toplu İş Hukuku derslerinin üçüncü ve son kısmında ise toplu iş uyuşmazlıklarının türleri ile barışçı çözüm yolları (resmî arabuluculuk) incelenmekte; kanunî ve kanun dışı grev ve lokavt kavramları ile unsurları açıklandıktan sonra grev oylaması, grev ve lokavtın iş sözleşmelerine etkisi, grev ve lokavtın ertelenmesi ve yasaklanması ile kanun dışı grev ve lokavtın hukukî ve cezai yaptırımları konuları ele alınmaktadır.

HZY413 HUKUK UYGULAMALARI (1+2) 2 AKTS: 5

Bu ders kapsamında daha önceki derslerde öğrenilen teorik bilgilerin; pratik çalışmalar, kurgusal duruşmalar, Adliye ziyaretleri, Tapu ve Kadastro Müdürlüğü ziyaretleri, Vergi Dairesi ziyaretleri, Valilik ziyaretleri, hukukçu veya idareci bürokratların davet edilip konferans verdirilmesi gibi etkinliklerle pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Ders kapsamında ayrıca, uygulamada karşılaşılan kompleks hukukî uyuşmazlıklardan bir örneğin öğrencilere verilmesi ve belli bir süre içerisinde bu uyuşmazlığın çözülmesinin istenmesi gibi etkinlikler de planlanmaktadır.

- 7. YARIYIL (GÜZ DÖNEMİ)

HZD415 ADLİ TIP (2+0) 2 AKTS: 3

Bir suç vakasının aydınlatılmasında ve suçluların tespit edilmesinde çözümü özel veya teknik bir bilgiyi gerektiren bir durum söz konusu olduğunda buna ilişkin inceleme için bilirkişilik müessesesine başvurulacak olmakla birlikte hâkimin alana ilişkin bilgisinin bulunmasının yine aynı şekilde soruşturma evresine ilişkin bütün işlemler emri altında yürütülen Cumhuriyet savcısının kendisine yardımcı olacak kişiler bulunmakla birlikte belirli alanlara ilişkin bilgisinin bulunmasının ne kadar faydalı olacağı açıktır. Adli tıp alanı da hukukçuların bilgisinin bulunması gereken bu tür alanlardan biridir. Bu bakımdan müfredatta yer verilen Adli Tıp dersinde ölüm, asfiksi, yaralanmalar, kazalar, otopsi, olay yeri incelemesi gibi konular ele alınmakta; bir suç vakasının aydınlatılmasında ve suçluların tespit edilmesinde adli tıp bilgilerinin kullanılmasına ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD417 DENETİMLİ SERBESTLİK HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Denetimli serbestliğin, Türk ceza hukukunda yer alan farklı müesseseler ile birlikte uygulandığına şahit olunabilmektedir. Bahis konusu müesseselere örnek olarak hapis cezasının ertelenmesinin ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının verilmesi mümkündür. Denetimli serbestlik hukukuna ilişkin olarak 5402 Sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu'nun ve farklı hukuk metinlerinin bulunduğu söylenmesi gerekir. Denetimli serbestlik uygulaması ile suç işlemiş kişilerin yeniden topluma kazandırılması ve bu kişilerin topluma uyum sağlamaları mümkün olabilmektedir. Ders kapsamında denetimli serbestlik uygulamasının Türk ceza hukukundaki yeri ve görünümüne ilişkin incelemeler yapılmaktadır.

HSD419 AVUKATLIK VE NOTERLİK HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Hukuk düzeninin hedeflediği amaçlara ulaşmasında önemli fonksiyonlar üstlenen Avukatlık ve Noterlik mesleklerine ilişkin hukuki düzenlemeler bu dersin kapsamını oluşturacaktır. Bu kapsamda bu iki meslek gurubuna ilişkin yasal mevzuat, uyulması gereken meslek kuralları, disiplin mevzuatı ve etik kuralları dersin başlıca konularını oluşturmaktadır.

HSD421 TEBLİGAT HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Tarafların yaptıkları usul işlemlerinin tamamlanması ve işlemlerin hüküm ifade edebilmesi için bu işlemlerin tebliğ edilmiş olması gerektiğinden ders kapsamında öncelikle yurt içinde gerçek kişilere yapılan tebligat ve tüzel kişilere yapılan tebligat, ilan yoluyla tebligat ve usulsüz tebligat konuları; daha sonra ise yurt dışına ve yurt dışından yapılacak olan tebligat konuları incelenecektir. Yine bu kapsamda tebligat konusu ile ilgili yapılmış olan iki taraflı ve çok taraflı sözleşmeler de incelenmektedir. Akabinde tebligatın önemi ve işlevi, hukuki niteliği, tebligat türleri, tebligat yapılacağı zaman, yer ve kişiler, tebligat mevzuatı, usulsüz tebligat ve sonuçları, tebligat kanununda cezai hükümler gibi tebligat hukuku hakkında mevzu hukuk ve uygulamadaki örnekler çerçevesinde bilgi verilmektedir.

HSD423 BANKACILIK HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ticari hayatın önemli aktörlerinden olan bankaların ve bankacılık faaliyetlerinin incelendiği bu derste temel kaynak Bankacılık Kanunu'dur. Bu ders kapsamında; bankaların kuruluşu, banka türleri (katılım, mevduat vs.), bankaların hukuki yapıları, bankaların yönetimi ve denetimi, bankaların fona alınması, bankaların sona erme halleri (tasfiye, iflas vd.), IMF, Dünya Bankası ve Avrupa Merkez Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), BDDK'nin yetkileri, mevduat, katılım fonu ve kredi gibi başlıca konular incelenmektedir.

HSD425 SİGORTA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Türk Ticaret Kanunu'nun altıncı kitabı sigorta hukukuna ayrılmıştır. Sigorta Hukuku dersi kapsamında temel olarak; sigorta sözleşmesi, sigortada halefiyet, zarar sigortaları, mal sigortaları, sorumluluk sigortaları, can sigortaları incelenmektedir. Ders kapsamında ayrıca; sigortacılık ve sigorta hukukunun özellikleri, borç ve sorumluluk kavramları, sorumluluk hukuku, sigorta sözleşmesinin yapılması, unsurları, genel özellikleri, sigorta ettiren kavramı ve prim ödeme borcu, sigorta ettirenin, sigorta yapılırken ve sözleşme süresi içinde beyan yükümlülükleri, riziko kavramı, nitelik ve özellikleri, riziko gerçekleştiğinde sigorta ettirenin ve sigortacının sorumluluğu, sigorta sözleşmesinde sigortacının ediminin özellikleri, mal sigortası kavramı, mal sigortası türleri, sorumluluk sigortaları kavramı, sorumluluk sigortaları türleri, can sigortası kavramı, can sigortası türleri gibi başlıca konular da ele alınmaktadır.

HSD427 ULUSLARARASI TİCARET HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ticaretin ülke sınırlarını aşması nedeniyle uygulama alanı bulan uluslararası anlaşmalar bu dersin başlıca kaynağı olmaktadır. Bu bakımdan uluslararası ticaret hukuku dersinde temel kaynak TTK değil söz konusu uluslararası anlaşmalardır. Uluslararası ticari sözleşmelerin yapılması, bu sözleşmelerden doğan uyuşmazlıkların çözümü, uluslararası ticarete teslim şekilleri (FOB, CIF vs.), ödeme yöntemleri (akreditif, vesaik mukabili ödeme vs.), banka teminat mektupları, finansman yöntemleri (ihracat kredisi, leasing, factoring vs.), dış ticaret şirketleri, uluslararası ticarete kullanılan belgeler (CMR belgesi, konişmento vs.) bu ders kapsamında incelenen başlıca konulardır.

HSD429 VERGİ CEZA HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Dersin amacı; öğrencilerin Türk Mali Mevzuatının esasları çerçevesinde kabahat ve suçlar hakkında kavramsal bilgileri edinmesini ve ceza hükümleri ile pratikte karşılaşılan sorunların hukuk metodolojisi temelinde çözümleme bakış açısını kazanmalarını sağlamaktır.

Dersin içeriğinde; Vergi ceza hukukunun temel esasları ve kapsamı, vergi ceza hukukunun ceza hukuku içerisindeki yeri, vergi ceza hukukunda sorumluluk, vergi kabahati ve vergi suçu kavramı ile aralarındaki farklılıklar, vergi kabahatlerinin ortaya çıkartılması, vergi kabahatleri türleri (vergi ziyai kabahati, genel usulsüzlük kabahati, özel usulsüzlük kabahati), unsurları ve cezaları, vergi kabahatlerinde birleşme, iştirak ve tekerrür, vergi kabahatleri ve cezalarından kurtulma yolları, vergi suçları ve cezalara ilişkin genel kurallar, vergi suçlarının türleri, vergi suçlarında birleşme, iştirak ve tekerrür ile vergi cezalarını sona erdiren haller konuları yer almaktadır.

HSD431 TAZMİNAT HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Tazminat Hukuku dersi kapsamında; mevzuat ve yargı kararları çerçevesinde tazminat kavramının kapsamı ve belirlenmesi, haksız fiile dayalı hukuki sorumluluk, kusursuz sorumluluk kavramının tazminat hukukuna etkisi, tazmin sorumluluğunun şartları, illiyet bağı kavramı, kişilere ve mal varlığına verilen zararlar, maddi ve manevi tazminatın belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar, sorumluluğu ortadan kaldıran hukuka uygunluk nedenleri, tazminatın tayininde ispat yükü, tazminat hukukunda davacı sıfatı, tazminat hukukunda davalı sıfatı konuları incelenecek olup derste farklı disiplinler çerçevesinde hukuki kazanım elde edilmektedir.

HSD433 ULUSLARARASI TAHKİM HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ders kapsamında; tahkim kavramı ve hukuki niteliği, uluslararası tahkimin tarihçesi ve gelişimi, uluslararası tahkim hukukunun kaynakları ve kurumları, uluslararası tahkimin uygulama alanları, tahkim antlaşmaları ve bu antlaşmaların hukuki niteliği, tahkim kararlarının hukuki bağlayıcılığı ve taraflara ve üçüncü kişilere etkileri konuları incelenmektedir.

HSD435 ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI DENETİM MEKANİZMALARINI (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında, insan haklarının uluslararası anlamda korunmasına yönelik farklı sözleşme sistemleri ve mekanizmalar tartışılacaktır.

HSD437 ARABULUCULUK (MEDIATION) (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders; Arabuluculuğun Tarihçesi ve Tanımı, Arabulucunun Nitelikleri, Arabulucu Olabilme Koşulları, Arabuluculuğa İlişkin Temel İlkeler, Arabulucuların Hakları, Arabulucuların Yükümlülükleri, Arabuluculuk Eğitimi ve Eğitim Kuruluşları, Arabulucular Sicili, Arabuluculuğa Başvuru ve Arabulucunun Seçilmesi, Arabuluculuk Faaliyetinin Yürütülmesi, Arabuluculuk Sürecinin Başlaması ve Sürelere Etkisi, Arabuluculuğun Sona Ermesi, Arabuluculuk Faaliyeti Sonunda Tarafların Anlaşması, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Kapsamında Ortaya Çıkabilecek Problemler; konularını içermektedir. Ülkemizde alternatif uyuşmazlık çözümüne olan ihtiyaç dikkate alınarak kişilerin uyuşmazlıklarını dava yolu yerine kendi iradeleriyle uzlaşarak çözmelerine imkân tanıyan Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında arabuluculuğa ilişkin temel ilkeler, arabuluculuk tanımı ve arabulucu olabilme şartları, arabulucunun hak ve yükümlülükleri, arabuluculuk faaliyeti, arabuluculuk faaliyetinin sonuçları ve bu Kanun kapsamında ortaya çıkabilecek problemlerin değerlendirilerek, ana konu başlığının detayları özelinde kavratılmasının sağlanması dersin temel amacıdır.

- 8. YARIYIL (BAHAR DÖNEMİ)

HSD414 SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 4

Sosyal Güvenlik Hukuku dersi toplum halinde yaşamaktan kaynaklanan tehlikeler de dahil olmak üzere insanın karşı karşıya bulunduğu tehlikelerin ekonomik sonuçlarına karşı emniyet sağlamanın temel mekanizması olarak sosyal güvenlik kavramını konu almaktadır. Sosyal risklerin zararlarına karşı koruma sağlayan güvenlik anlayışının yanı sıra muhtaçlık oluşturan bütün sosyal risklerin güvenlik anlayışı da Sosyal Güvenlik Hukuku dersi kapsamında irdelenmektedir. Buna uygun olarak sosyal güvenliğin insanların tehlikelerle karşılaştıkları zaman zararların giderileceğini bilmelerinden kaynaklanan kendini güven içinde hissetme hâlini ifade eden soyut boyutu ile karşılaştıkları zararların fiilen karşılanmasını ifade eden somut boyutuna yönelik hukuki incelemeler dersin temel içeriğini oluşturmaktadır.

SEÇMELİ DERSLER

HSD416 MAĞDUR BİLİMİ (2+0) 2 AKTS: 2

Suç teşkil eden bir fiilin işlenmesiyle birlikte fail ile Devlet arasında ceza ilişkisi adı verilen bir ilişki kurulmaktadır. Bu ilişki, klasik ceza hukukunda yalnızca fail ile Devlet arasında kurulu ve bu çerçevenin dışına çıkılamayacak şekilde algılanmış; dolayısıyla suçtan zarar gören kişi sıfatıyla mağdur hep unutulmuş. Bu durumun bir diğer nedeni ise klasik ceza hukukundaki “Suç dolayısıyla Devletin de mağdur olduğu ve bu nedenle suç işlenmesiyle birlikte cezalandırma hakkının artık Devlete ait olduğu” yönündeki anlayıştır. Ayrıca yeni gelişmelerle birlikte mağdurlara da ceza muhakemesi sürecinde yer verilmesi gerektiği anlayışı onarıcı adalet anlayışını ortaya çıkarmıştır. Türk ceza hukuku mevzuatında da onarıcı adalet anlayışından izler görülmesi mümkündür. Örneğin hapis cezasının ertelenmesi, kamu davasının açılmasının ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması müesseselerinde suç dolayısıyla mağdurun uğradığı zararın aynen

iade, suçtan önceki hâle getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi koşuluna yer verilmiştir. Mağdur bilimi dersinde bu çerçevede mağdur ve suçtan zarar gören kavramları, ceza hukuklarında mağdurun da dikkate alınması sonucunu doğuran gelişmelerin tarihçesi, mağdurlar için Türk ceza hukuku mevzuatında yapılan düzenlemeler ve çocuk mağduriyeti, kadın mağduriyeti, yaşlı mağduriyeti gibi farklı mağduriyetler ele alınmaktadır.

HSD418 SİNEMA VE HUKUK (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında; sinema ve toplum, sanat sineması-ticari sinema gibi temel başlıkların anlatılması ile birlikte hukuk ve sinema arasındaki ilişkinin ve hukuk kurallarının topluma yansımalarının öğrenci tarafından kavranması amacıyla, film gösterimi yapılması gibi, öğrencinin hukuk kurallarını interaktif bir şekilde öğrenmesini sağlayacak çalışmalar yapılmaktadır. Ders kapsamında ayrıca; 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında bir sanat eseri olarak sinema, sinemayla ilgili sùjelerin hakları ve yükümlülükleri konuları da ele alınmaktadır.

HSD420 SERMAYE PİYASASI HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında; piyasa kavramı, piyasa türleri, sermaye piyasası kavramı, piyasa araçları, menkul kıymetler, kâr ve zarar ortaklığı belgeleri, intifa senetleri, yatırım fonları katılma belgeleri, tahviller, varlığa dayalı menkul kıymetler, banka bonoları, banka garantili bonolar, finansman bonoları, hisse senetleri, diğer sermaye piyasası araçları, opsiyon sözleşmeleri, vadeli sözleşmeler, içeriden bilgi sızdırma gibi konular ele alınmaktadır. Ayrıca; sermaye piyasası araçlarının çıkarılması, kamunun aydınlatılması, halka açık anonim ortaklıklar, sermaye piyasası kurumları, sermaye piyasalarında borsalar, sermaye piyasalarında denetim ve tedbirler bu ders kapsamında incelenen diğer başlıca konulardır

HSD422 İNFAZ HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Ceza muhakemesi sürecinin sonunda fail hakkında ceza hukuku yaptırımlarının uygulanmasına karar verilmişse öncelikle hangi ceza hukuku yaptırımının uygulanacağı tespit edilmektedir. Daha sonra ise tespit edilen ceza hukuku yaptırımı için eğer gerekiyorsa miktar tespiti yapılmaktadır. Tür ve miktar tespitinden sonraki mesele ise ilgili ceza hukuku yaptırımının uygulanma şekli diğer bir deyişle infaz suretidir. Bu durumda infaz hukukunun esas itibarıyla ceza hukuku yaptırımlarının ne şekilde infaz edileceği konusuyla ilgilendiğinin belirtilmesi gerekir. İnfaz hukuku dersinde; infazın tarihçesi, infaz şekilleri, infaz hukukuna ilişkin temel kurumlar, özellikle hapis cezasının infaz edildiği kurumlar olarak cezaevlerinin yapısı ve türleri, mahkumların sınıflandırılması gibi konular ele alınmaktadır.

HSD424 GÜMRÜK MEVZUATI (2+0) 2 AKTS: 2

Dersin amacı; öğrencilerin Gümrük Mevzuatını ve temel esaslarını tanımalarını, gümrüklerde işlemlerin yürütülmesi sırasında ilgili kişilerin (ithalatçı, ihracatçı ve taşıma operasyonlarının yürütücüsü olarak) takip etmeleri gereken usul ve esaslar hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır.

Dersin içeriği; Gümrük Mevzuatının esasları, Gümrük Mevzuatı içerisinde yer alan Gümrük Rejimleri ve uygulama örnekleri ile her bir Rejimin ayrı ayrı incelenmesi, ithalata konu eşyanın Gümrük İdaresine sunulmasından başlayarak, ilgili rejimlere tabi olarak gümrük beyanı verilmesi ve devamındaki tüm süreçleri görmeleri, diğer taraftan da ihracata konu eşyanın gümrük sınırları dışına çıkarılmasına ilişkin olarak gümrük beyanından başlayarak tüm ihracat aşamalarının mevzuat yönü ile ele alınıp, uygulama örnekleri ile anlatılmasını kapsamaktadır. Ayrıca, eşyanın kıymeti, menşei, gümrük tarifesi ve türleri ile gümrük vergileri ve hesaplama yöntemlerine ilişkin de uygulamalı çalışmalar yapılmaktadır.

HSD426 KAMU PERSONEL HUKUKU (2+0) 2 AKTS: 2

Kamu Personel Hukuku dersi kapsamında; kamu personellerine ilişkin Anayasal ilkeler ve temel kavramlar, kamu personelleri rejiminin kısa tarihi, memur statüsü, memurların hakları, ödev ve sorumlulukları, memurlara ilişkin yasaklar ve disiplin hükümleri, memurların sosyal ve mali hakları, emeklilik, diğer kamu görevlileri ve yardımcıları gibi başlıca konular ele alınmaktadır.

HSD428 YARGILAMA SÜRECİNDE MALİ YÜKÜMLÜLÜKLER (2+0) 2 AKTS: 2

Yargılama Sürecinde Mali Yükümlülükler dersinde mahkemelerde yargılama sürecinin başlangıcından, davanın sonuçlanmasına kadar olan aşamalarda muhatap kalınan mali yükümlülükler konusunda öğrencilerin bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır. Bu bakımdan ders kapsamında; yargılama sürecindeki temel masraf kalemleri, harçlar hakkında genel bilgilendirme ve yargı harçları, tanımı, türleri ve unsurları, 492 Sayılı Harçlar Kanunu çerçevesinde yargı harçlarının konusu, mükellefi, harç alma nispetleri ve ölçüleri, istisna ve muafiyetleri, harcın ödenmesi ve ödeme usul ve esasları, noter harçları ve vergi yargısı harçları, tapu kadastro harçları ve harcın ödenmesi konuları ele alınmaktadır.

HSD430 GİRİŞİMCİLİK (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında öğrencilere, mesleklerinde girişimcilik ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amacıyla; girişim ve girişimcilik, girişimciliğe ilk adım, işe başlamak için yapılması gereken işlemler, küçük işletme yöneticiliği, kadın girişimcilik, pazarlama ve reklam, girişimcilik politikası, finansman yolları, maliyet hesaplamaları, girişimcilik testleri, Türkiye'de girişimcilik sorunları ve çözüm yolları, iş planı hazırlanması, iş planları sunumu konularında temel bilgiler verilmektedir.

HSD432 ENGELLİ HAK ve SORUNLARI (2+0) 2 AKTS: 2

Genelde İnsan hakları özelde engelli haklarının neler olduğu, engelli haklarına ilişkin hukuksal düzenlemeler, devlet politikaları, engelliler için pozitif ayrımcılık, uluslararası düzeyde engelli haklarının neler olduğu ve engellilerin günlük yaşamda, eğitim, sosyal yaşam ve çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunlar hususunda öğrenenlerde farkındalık yaratmak üzere içerik oluşturulmuştur.

HSD434 İNSAN HAKLARI MEKANİZMALARINA BİREYSEL BAŞVURU (2+0) 2 AKTS: 2

Bu ders kapsamında, ulusal ve uluslararası insan hakları koruma mekanizmaları işlenecektir. Uygulamaya yönelik olan bu ders, Anayasa Mahkemesi ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi konularına odaklanacaktır.